

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยบูรพา
ต.แสนสุข อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสียด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำ
กำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

ขวัญจิต โลหากาศ

- 1 พ.ศ. 2550

370547

370547

งานนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต

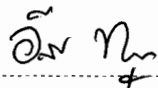
คณะกรรมการจัดการและการทำงาน มหาวิทยาลัยบูรพา

มีนาคม 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

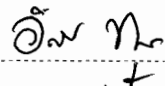
อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์และคณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์ ได้พิจารณา
งานนิพนธ์ของ ขวัญจิต โลหากาศ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

อาจารย์ที่ปรึกษางานนิพนธ์

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ดร.อิสรากรณ์ หนูผล)

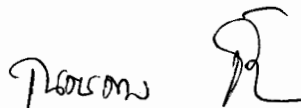
คณะกรรมการสอบปากเปล่างานนิพนธ์

..... ประธาน
(ดร.อิสรากรณ์ หนูผล)

..... กรรมการ
(ดร.พรปรวีณ์ ชาญสุวรรณ)

..... กรรมการ
(ดร.เนตรดาว ชัยเขต)

คณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยวอนุมัติให้รับงานนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยบูรพา

..... คณบดีคณะกรรมการจัดการและการท่องเที่ยว
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พัชนี นนทศักดิ์)

วันที่ 11 เดือน มีนาคม พ.ศ. 2559

ประกาศคุณูปการ

งานนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ดร.อิสรภรณ์ ทนุพล อาจารย์
ที่ปรึกษางานนิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำตลอดระยะเวลาในการทำงานนิพนธ์ฉบับนี้
จนสำเร็จลุล่วงลงได้ด้วยดี และขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการสอบงานนิพนธ์ที่ช่วยชี้แนะและ
ให้คำปรึกษาตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพิ่มเติมเพื่อให้งานนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่เคยถ่ายทอดวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เพื่อศึกษาค้นคว้า
มาจนถึงทุกวันนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ คณะวิศวกรรมศาสตร์ศรีราชา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
วิทยาเขตศรีราชา ที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษา เจ้าหน้าที่ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและ
การสื่อสาร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ช่วยให้ข้อมูล ตลอดจนพี่ ๆ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่เป็นกำลังใจ
และให้ความช่วยเหลือด้วยดีตลอดมา

ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่เป็นแรงสนับสนุน
ให้การช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการศึกษาจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี หากมีข้อบกพร่องประการใด
ผู้วิจัยขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ขวัญจิต โลหากาศ

55920770: บช.ม. (บัญชีมหาบัณฑิต)

คำสำคัญ: ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย/ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ/ ความสามารถในการทำกำไร/ สหกรณ์
ออมทรัพย์

ขวัญจิต โลหากาศ: ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้าน
สินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ (RELATIONSHIP
AMONG INTEREST SPREAD, CREDIT RISK AND PROFITABILITY OF COOPERATIVE
GOVERNMENT) อาจารย์ผู้ควบคุมงานนิพนธ์: อิศราภรณ์ ทนุผล, บช.ค. 57 หน้า. ปี พ.ศ. 2558.

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย
กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและ 2. ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถใน
การทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินของ
สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) บน
ฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชี
สหกรณ์ ในเว็บไซต์หน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2556 จำนวน 119
ตัวอย่าง ทดสอบความสัมพันธ์จากข้อมูลภาคตัดขวาง โดยการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณเพื่อ
ทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ระดับนัยสำคัญ.05

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้าน
สินเชื่อ โดยความเสี่ยงด้านสินเชื่อวัดจากร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมด
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย
เพิ่มขึ้นจะทำให้ความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์สูงขึ้น และไม่พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมี
ความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร โดยความสามารถในการทำกำไรวัดจากร้อยละอัตรา
การเติบโตของกำไรสุทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ การเพิ่มขึ้นของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย
ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการจะไม่ทำให้ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ลดลง
นอกจากนี้พบว่าขนาดสหกรณ์มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์
ออมทรัพย์ภาคราชการ สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่จะมีความเสี่ยงด้านสินเชื่อน้อยกว่าสหกรณ์ที่มี
ขนาดเล็ก และพบว่าขนาดสหกรณ์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไรของ
สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ สหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่จะมีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่า
สหกรณ์ขนาดเล็ก

55920770: M.ACC (ACCOUNTING)

KEYWORDS: INTEREST SPREAD / CREDIT RISK / PROFITABILITY/ COOPERATIVE

KWANCHIT LOHAGAD: RELATIONSHIP AMONG INTEREST SPREAD,
CREDIT RISK AND PROFITABILITY OF COOPERATIVE GOVERNMENT. ADVISOR:
ISSARAPORN THANUPON, Ph.D. 57 P. 2015

The objective of this study is to investigate 1. the relationship between interest spread and credit risk, and 2. the relationship between interest spread and profitability of cooperative government. The secondary data was collected from the financial statement of cooperative government that had the operation results as the Non-Performing Loan, which was shown in the database of Cooperative Auditing Department, Information Technology and Communication Center of Cooperative Auditing Department and websites of cooperative government. The 119 samples were collected from 2010-2013. The cross section analysis was tested with the multiple regression analysis to investigate the relationship of variables, whereas the significant level is at 0.5.

The results showed that the interest spread has the positive relationship with the credit risk, whereas the credit risk was measured from the percentage of Non-Performing Loan by total credit of cooperative government. The cooperative government, that has the increasing of interest spread, will make higher credit risk. In addition, the interest spread has no relationship with the profitability, whereas the profitability was measured from the growth rate of net profit of cooperative government. The increasing of interest spread of cooperative government will not lead to lower profitability. The size of cooperative government has negative relationship with credit risk of cooperative government. Large-sized cooperative government has lesser credit risk than small-sized cooperative government. Furthermore, the size of cooperative government has positive relationship with profitability of cooperative government. Large-sized cooperative government has higher profitability than small-sized cooperative government.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญภาพ.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
สมมติฐานการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	7
2 ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดและทฤษฎี.....	8
แนวคิดการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์.....	11
แนวคิดเรื่องความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์	13
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
3 วิธีดำเนินการวิจัย	26
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	26
การเก็บรวบรวมข้อมูล	28
วิธีดำเนินการวิจัย	28
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	29
ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์	29

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัย.....	33
ลักษณะทั่วไปของข้อมูล.....	33
ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา.....	33
ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย.....	35
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	42
สรุปผลการวิจัย.....	42
อภิปรายผลการวิจัย.....	43
ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป.....	46
บรรณานุกรม.....	47
ภาคผนวก.....	49
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	57

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1-1 จำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการที่ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ในปี พ.ศ. 2553-2556	2
1-2 ปริมาณเงินรับฝาก ปริมาณเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ข้าราชการ ปี 2553-2556...	3
3-1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา.....	27
3-2 กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประเภทหน่วยงาน.....	28
3-3 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน: ธนาคารพาณิชย์	31
4-1 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของประเภทของกลุ่มตัวอย่าง	34
4-2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความสามารถในการทำกำไร ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเพื่อและส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน	34
4-3 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยมี อัตราเงินเพื่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน.....	37
4-4 สรุปผลการทดลองสมมติฐานวิจัย	41

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
2-1 อัตราดอกเบี้ยคุลยภาพทฤษฎีดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก.....	19
2-2 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้.....	20
2-2 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้.....	20

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์ถือเป็นองค์การธุรกิจ เพราะวัตถุประสงค์สำคัญในการจัดตั้งและดำเนินงาน สหกรณ์เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกด้วยกัน ดังนั้นเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายดังกล่าวข้างต้นได้ สหกรณ์จะต้องประกอบธุรกิจหรือให้บริการอย่างใดอย่างหนึ่งแก่สมาชิกตามวัตถุประสงค์ที่ได้ตั้งเอาไว้ (สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย, 2557) ทั้งนี้ สหกรณ์ในประเทศไทย แบ่งออกเป็น 7 ประเภท ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคม สหกรณ์ประมง สหกรณ์ร้านค้า สหกรณ์บริการ สหกรณ์เครดิตยูเนียน และสหกรณ์ออมทรัพย์ ซึ่งสหกรณ์แต่ละประเภทจะดำเนินงานแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2557) สหกรณ์ที่มีการจัดตั้งและดำเนินงานกันอย่างแพร่หลายในทุกองค์กรทั้งภาคราชการและเอกชน คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ ถือเป็นสหกรณ์ที่มีรูปแบบการดำเนินงานที่น่าสนใจ เนื่องจากมีลักษณะการประกอบธุรกิจเช่นเดียวกับสถาบันการเงินแบบหนึ่งที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพเดียวกัน โดยส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และกักยืมเมื่อเกิดความจำเป็น เพื่อแก้ปัญหาในการดำรงชีวิตและฐานะทางการเงินของแต่ละคนให้สามารถช่วยตนเองได้ ดังนั้น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องบริหารและดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สมาชิกซึ่งมีฐานะเป็นเจ้าของเงินทุน ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการบริหารงาน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557) นอกจากนี้จะให้สมาชิกออมเงินในรูปของค่าหุ้นเป็นรายเดือนแล้ว สมาชิกอาจนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ ซึ่งสหกรณ์ออมทรัพย์มีบริการด้านเงินฝากเช่นเดียวกับสถาบันการเงิน โดยทั่วไป ผลการดำเนินงานจะจัดสรรกำไรส่วนหนึ่งเป็นสวัสดิการของสมาชิก โดยยึดถืออุดมการณ์ หลักการและวิธีการของสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน อันจะช่วยแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจและสังคมของมวลสมาชิกให้อยู่ดีมีสุข โดยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์, 2557) การดำเนินธุรกิจสหกรณ์ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องข้องกับการหมุนเวียนเงินสด เนื่องจากเงินทุนหลักมาจากส่วนทุนเรือนหุ้นและเงินรับฝากจากสมาชิก การถือหุ้นสหกรณ์กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน และสหกรณ์จะจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกตามอัตราที่กฎหมายกำหนด และเมื่อสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ ก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้ ส่วนเงินรับฝากจากสมาชิก สหกรณ์มีบริการด้านเงินฝาก ทั้งประเภทเงินฝากประจำและเงินฝากออมทรัพย์ และให้ผลตอบแทนในรูปของดอกเบี้ยในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์ หรือสูงกว่าตามแต่ฐานะของแต่ละ

ละสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะนำเงินทุนดังกล่าวไปให้สมาชิก ที่มีความจำเป็นกู้ยืม โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำกว่าผู้จากภาคเอกชน ถือเป็นแหล่งเงินให้กู้ยืมที่มีต้นทุนต่ำไม่แสวงหากำไร

ในส่วนของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการซึ่งประกอบด้วย 6 หน่วยงาน ได้แก่ สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข และสหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ เป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจและสังคมมีการให้บริการรับฝากและการให้สินเชื่อ โดยยึดถืออุดมการณ์ หลักการและวิธีการของสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน ทั้งนี้ได้สรุปจำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ในปี พ.ศ. 2553-2556 ดังแสดงในตารางที่ 1-1

ตารางที่ 1-1 จำนวนสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ในปี พ.ศ. 2553-2556

หน่วย: สหกรณ์

ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ ภาคราชการ	2553	2554	2555	2556
	NPL	NPL	NPL	NPL
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	31	11	10	11
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	34	16	15	21
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	57	13	11	11
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	6	3	3	4
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข	9	1	3	3
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ	28	15	10	16
รวม	165	59	52	66
รวมทั้งหมด	342 สหกรณ์			

จากสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมืองและสังคม อาจส่งผลกระทบต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ กล่าวคือ เงินทุนส่วนหนึ่งของสหกรณ์มาจากการรับฝากเงินจากสมาชิก หากอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวเพิ่มขึ้น ปริมาณเงินฝากก็จะเพิ่มขึ้น ในส่วนของการให้สินเชื่อกับสมาชิกและสหกรณ์ด้วยกัน หากอัตราดอกเบี้ยต่ำ จะมีปริมาณสินเชื่อเพิ่มขึ้น ทำให้สหกรณ์มีรายได้

เพิ่มขึ้น ดังนั้น สหกรณ์ควรติดตามสถานการณ์ของอัตราดอกเบี้ยจากตลาดเงินภายนอก ทั้งในส่วน
 ของธุรกิจสินเชื่อและธุรกิจเงินรับฝาก ให้ดำเนินควบคู่กันไปอย่างมีประสิทธิภาพและทันต่อการ
 เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทั้งนี้ได้สรุปปริมาณเงินรับฝาก ปริมาณเงินให้กู้ ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาค
 ราชการ ในปี พ.ศ. 2553-2556 ดังแสดงในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1-2 ปริมาณเงินรับฝาก ปริมาณเงินให้กู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ปี 2553-2556

หน่วย : ล้านบาท

รายการ/ปี	2553	2554	2555	2556	ค่าเฉลี่ย 4 ปี
ปริมาณเงินรับฝาก					
สหกรณ์ออมทรัพย์ ภาคราชการ	255,579.31	252,059.00	292,953.42	297,773.72	274,591.36
ปริมาณเงินให้กู้					
สหกรณ์ออมทรัพย์ ภาคราชการ	647,697.83	714,045.16	745,504.67	715,458.54	705,676.55

ในฐานะที่เป็นสถาบันการเงินย่อมจะต้องแบกรับความเสี่ยง ไม่ว่าจะเป็นความเสี่ยง
 จากการไม่ได้รับการชำระคืนเงินกู้ ความไม่แน่นอนของอัตราดอกเบี้ย ทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์
 ภาคราชการจำเป็นต้องมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ย
 เงินกู้ เพื่อที่จะทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยจึงเป็น
 ผลตอบแทนและเป็นแรงจูงใจให้กับสหกรณ์ในการแบกรับความเสี่ยงต่าง ๆ เนื่องจากรายได้และ
 ค่าใช้จ่ายหลักของสหกรณ์คือ ดอกเบี้ย ซึ่งขนาดของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อ
 ระบบเศรษฐกิจในช่วงเวลานั้น ๆ ได้

สมมติฐานการวิจัย

สหกรณ์ออมทรัพย์มีความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น มีผลมาจากปริมาณเงินรับฝากมี
 แนวโน้มเพิ่มขึ้น ทำให้ดอกเบี้ยจ่ายมีแนวโน้มสูงขึ้น จากการที่สหกรณ์ไม่สามารถที่จะกำหนด
 ปริมาณเงินรับฝากได้และการปรับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์โดยส่วนใหญ่ปรับช้ากว่า
 สถาบันการเงินอื่น ขณะเดียวกันก็มีแนวโน้มของการเกิดหนี้สูญเพิ่มขึ้น สหกรณ์ออมทรัพย์จึงต้องมี
 การควบคุมคุณภาพของสินเชื่อให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด ปริมาณเงินให้สินเชื่อจึงจะลดลง ซึ่งจะ

ส่งผลให้ส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยรับลดลงมากกว่าดอกเบี้ยจ่าย เรื่องอุไร เศษสูงเนิน และสาโรช อังศุมาลิน (2548) และจากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ กิตติพิศ นุชพงษ์ (2553) จึงนำไปสู่สมมติฐานงานวิจัยที่ 1 ดังนี้

H1: ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ความสามารถในการทำกำไรขององค์กร อยู่ภายใต้หลักการว่าด้วยการรักษาอัตราค่าใช้จ่าย การดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้ต่ำ และเพิ่มอัตรากำไรขั้นต้นในแต่ละธุรกิจให้มากที่สุด กำไรจึงขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับค่าใช้จ่ายเป็นสำคัญ หากหน่วยธุรกิจบริหารควบคุมค่าใช้จ่ายได้ดีมีประสิทธิภาพ โดยเปรียบเทียบรายได้กับค่าใช้จ่ายในแต่ละรายการว่ามีกำไรขั้นต้นหรือไม่ ถ้ามีกำไรสูง ก็แสดงว่ามีความสามารถในการทำกำไรได้ในทางตรงกันข้าม หากบริหารค่าใช้จ่ายได้ไม่เหมาะสมกับรายได้หรือมีกำไรต่ำก็สะท้อนถึงผลคือประสิทธิภาพในการทำกำไรของหน่วยธุรกิจนั้น และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Margin: NIM) เป็นส่วนที่วัดความสามารถในการทำกำไรของสถาบันการเงิน วัดจากส่วนต่างของดอกเบี้ยเงินกู้และดอกเบี้ยเงินฝากกับค่าใช้จ่ายของสถาบันการเงินซึ่งก็คือ อัตรากำไรสุทธิ จากการบริหารเงินฝากและเงินกู้ของสถาบันการเงินนั่นเอง หากสถาบันการเงินใดมีสัดส่วนการปล่อยกู้มากกว่าสถาบันการเงินนั้นมักจะมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสุทธิต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น ทั้งนี้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่สูงจะสะท้อนถึงการให้เงื่อนไขการปล่อยสินเชื่อที่จูงใจแก่ลูกหนี้หรือการลดข้อพิจารณาของเงื่อนไขลง โดยสหกรณ์คาดหวังผลตอบแทนสูงภายใต้การรับภาระความเสี่ยงจากการคิดดอกเบี้ยสูง เพื่อจูงใจให้ลูกหนี้กู้ยืมเงินกับสหกรณ์ ซึ่งอาจก่อให้เกิดลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพ ทำให้ในอนาคตแม้จะสร้างรายได้จากดอกเบี้ยรับสูงแต่ก็อาจเกิดการผิคนัดชำระหนี้และการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น จึงส่งผลต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ จึงนำไปสู่สมมติฐานงานวิจัยที่ 2 ดังนี้

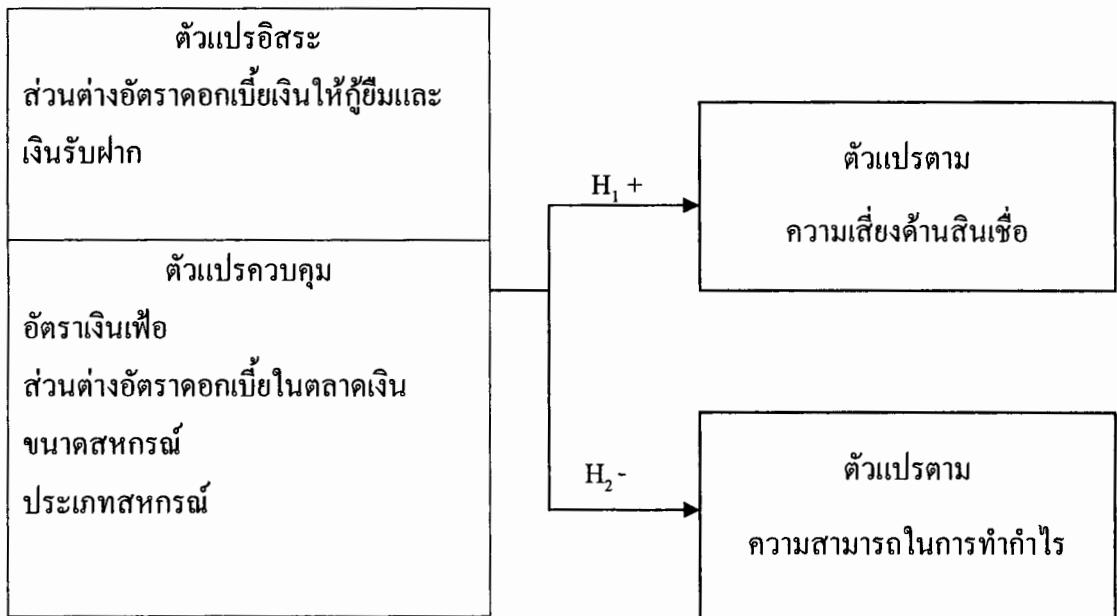
H2: ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว จึงได้มีการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อกับความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ ออมทรัพย์ภาคราชการ เพื่อให้สหกรณ์สามารถปรับขนาดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจ และการกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในขนาดที่เหมาะสม เพื่อให้สหกรณ์ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางในการจัดสรรทรัพยากรทุน ระหว่างผู้กู้และผู้ออมได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำสหกรณ์ไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งทางการเงินอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1-1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการสามารถปรับขนาดของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยได้ในทิศทางที่ถูกต้อง และมีขนาดที่เหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการสามารถรักษาเสถียรภาพของส่วนต่างระหว่างดอกเบี้ยจ่ายของเงินรับฝากจากสมาชิก และดอกเบี้ยรับจากสินเชื่อที่ให้แก่สมาชิกผู้ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตของงานวิจัยนี้ ศึกษาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่ผลการดำเนินงาน มีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) และมีข้อมูลปรากฏบนเว็บไซต์ของหน่วยงานเท่านั้น รวมทั้งสิ้นจำนวน 119 ตัวอย่าง ทำการศึกษาข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บข้อมูลงบการเงินจาก เว็บไซต์กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และเว็บไซต์ของหน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556 ที่บัญชีสิ้นสุดวันที่ 30 กันยายน ถึง 31 ธันวาคม ของทุกปี โดยพิจารณาเฉพาะสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ จำนวน 6 หน่วยงาน ประกอบด้วย

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
2. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู
4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
5. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ

นิยามศัพท์

สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง องค์กรที่จัดตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก โดยสมาชิกแต่ละคนออมรายได้ฝากไว้กับสหกรณ์เป็นประจำสม่ำเสมอในลักษณะการถือหุ้นและฝากเงิน นอกจากนี้ หากสมาชิกประสบความเดือดร้อนเกี่ยวกับการเงินก็สามารถช่วยเหลือได้โดยการให้กู้ยืม ซึ่งอัตราดอกเบี้ยจะต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น สมาชิกสหกรณ์ทั้งหมดจะเป็นผู้ที่อยู่ในหน่วยงานเดียวกันและมีเงินเดือนประจำด้วย (ชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด, 2557) ในที่นี้สหกรณ์ออมทรัพย์ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Interest spread) หมายถึง “ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย” ได้แก่ ส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมที่สหกรณ์คิดกับลูกค้าเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากที่สหกรณ์คิดให้กับลูกค้าเงินฝาก ในมุมมองของสถาบันการเงินยังคงเป็นข้อถกเถียงกันอย่างกว้างขวางถึง อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ และอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝาก ว่าจะเป็นส่วนต่างของเงินให้กู้และอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากประเภทใดที่มีความเหมาะสมจะนำมาใช้เปรียบเทียบกัน ซึ่งจากการอ้างอิงขององค์กรต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นธนาคารพาณิชย์ ธนาคารแห่งประเทศไทย หรือสื่อมวลชน ต่างยังคงอ้างอิงอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้และอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากที่หลากหลายและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับความเข้าใจและการพิจารณาถึงความเหมาะสมของแต่ละองค์กรหรือแต่ละบุคคล ส่วนต่างอัตรา

ดอกเบี้ย ในที่นี้คือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ

สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (Non-Performing Loan: NPL) หมายความว่า ลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ไม่สามารถชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนให้กับสหกรณ์เป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป การพิจารณาว่าลูกหนี้รายใดจะเป็น NPL หรือไม่ ให้พิจารณาดูบัญชี และให้นับเฉพาะบัญชีที่ผิดนัดเกิน 3 เดือนขึ้นไป

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลของสหกรณ์ภาครัฐบางหน่วยงาน บางปีไม่ได้นำมาศึกษาเนื่องจากไม่มีข้อมูลปรากฏบนเว็บไซต์หรือมีข้อมูลไม่ครบถ้วน การจัดเก็บและการรายงานข้อมูลบางส่วนยังไม่สมบูรณ์ จึงไม่ได้นำมารวมอยู่ในการศึกษานี้

บทที่ 2

ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความสัมพันธ์ของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสถียรด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ผู้วิจัยได้อาศัยแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย

1. แนวคิดและทฤษฎี

1.1 แนวคิดเรื่องสหกรณ์

1.2 แนวคิดการบริหารจัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์

1.3 แนวคิดเรื่องความเสถียรด้านสินเชื่อของสหกรณ์

1.4 ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก

1.5 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้

2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเรื่องสหกรณ์

สหกรณ์ คือ การที่กลุ่มบุคคลรวมตัวกันเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหาโดยใช้แนวคิดพึ่งตนเอง และร่วมมือกันเพื่อสร้างอำนาจการต่อรองให้มากขึ้น สหกรณ์เป็นองค์กรนิติบุคคลที่มีแนวคิดไม่แสวงหากำไรแต่การประกอบกิจการก็ต้องมีกำไรซึ่งถือเป็นเรื่องปกติ โดยกำไรที่ได้รับจะนำไปจัดสรรเป็นทุนในด้านต่าง ๆ รวมถึงนำมาเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิกตามสัดส่วนของการใช้บริการถือเป็นการคืนประโยชน์ให้กับสมาชิก สหกรณ์ดำเนินธุรกิจคล้ายกับธนาคารทั่วไปที่มีการรับฝากเงินและมีการนำเงินรับฝากไปให้สมาชิกที่เดือดร้อนกู้ยืม โดยส่วนใหญ่คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำกว่าธนาคาร สำหรับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากส่วนใหญ่จะสูงกว่าธนาคาร เมื่อสิ้นปีสหกรณ์มีผลกำไรก็จะนำมาเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิก เงินฝากสหกรณ์มีหลายประเภท ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ ส่วนเงินกู้ก็มีหลายประเภท ได้แก่ เงินกู้สามัญ เงินกู้ฉุกเฉิน เงินกู้ระยะสั้น และเงินกู้ระยะยาว สหกรณ์ดั้งเดิมแล้วเป็นของสมาชิก เพื่อสมาชิกและโดยสมาชิก ใช้หลักการตัดตัวกลางออกไปเพื่อคงกำไรและลดค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด กำไรที่ได้หลังหักค่าใช้จ่ายจะนำกลับคืนสู่สมาชิกในรูปของเงินปันผล มีการระดมเงินทุนจากสมาชิก โดยให้สมาชิกจ่ายทุนเรือนหุ้นเป็นรายเดือนทุก ๆ เดือน เพื่อนำเงินมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกคนอื่น

ซึ่งดอกเบี้ยอาจจะเท่ากันหรือใกล้เคียงกับเงินกู้จากสถาบันการเงิน เพราะถ้าดอกเบี้ยสหกรณ์สูงกว่า เขาก็จะหัน ไปกู้สถาบันการเงินที่ดอกเบี้ยต่ำกว่าแทน การเอาเงินสมาชิกมาปล่อยกู้ให้กับสมาชิกด้วยกันจะต้องแน่ใจว่าสมาชิกมีเงินส่งคืนทุกเดือน ดังนั้นสมาชิกส่วนใหญ่จึงเป็นมนุษย์เงินเดือนที่สามารถรับประกันเรื่องการผ่อนชำระหนี้ได้ และมีการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยทำประกันชีวิตให้กับสมาชิกเพื่อเป็นหลักประกันกรณีที่สมาชิกเสียชีวิตก็จะได้อำนาจประกันมาชำระหนี้ก่อน หากมีการปล่อยกู้เกินก็จะต้องมีคนมาค้ำประกันเพื่อร่วมรับผิดชอบกรณีลูกหนี้เงินกู้ผิดนัดชำระหนี้

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นสถาบันการเงินที่มีสมาชิกเป็นบุคคลที่มีอาชีพอย่างเดียวกันหรืออาศัยอยู่ในที่ชุมชนเดียวกัน ได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ และให้กู้ยืมเงินเมื่อเกิดความจำเป็น ถือเป็น การบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน โดยยึดหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งแรกในประเทศไทย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ข้าราชการสหกรณ์และพนักงานธนาคารเพื่อการพัฒนาสหกรณ์ (ธนาคารเพื่อการสหกรณ์ ปัจจุบันได้เปลี่ยนเป็น "ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร") จดทะเบียนเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2429 โดยใช้ชื่อว่า "สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัดสินใจ" ปัจจุบันชื่อว่า "สหกรณ์ข้าราชการสหกรณ์ จำกัด" ทั้งนี้ได้จัดแบ่งสหกรณ์ออมทรัพย์ออกเป็นรูปแบบย่อย ตามการกระจายตัวของสมาชิกและตามลักษณะกลุ่มอาชีพที่สมาชิกสังกัด ดังนี้

1. สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ หมายถึง หน่วยงานของภาคราชการที่สมาชิกรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ ได้แก่ 1. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร 3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู 4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย 5. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข 6. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ

2. สหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐวิสาหกิจ หมายถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ที่จัดตั้งโดยการรวมตัวของสมาชิกในหน่วยงานรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ อาทิเช่น ธนาคาร การไฟฟ้า การประปา เป็นต้น

3. สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคเอกชนและอื่น ๆ หมายถึง หน่วยงานของบริษัทเอกชนทั้งหมดที่รวมตัวกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นในรูปแบบการให้บริการ อาทิเช่น โรงงานอุตสาหกรรม องค์กรอิสระ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จักการประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น ถือเป็นองค์กรที่ให้การช่วยเหลือด้านการเงินซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิกโดยไม่คำนึงถึงกำไร แต่จะมีกำไรจากการดำเนินงานแล้วจัดสรรกำไรเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิก การดำเนินกิจกรรมของสหกรณ์

ออมทรัพย์ได้รับการยกเว้นภาษี เนื่องจากดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ โดยไม่มุ่งหวังการแสวงหาผลกำไร และมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ

1. การส่งเสริมการออมทรัพย์ เป็นวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ออมทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ คือ

1.1 การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการถือหุ้น สหกรณ์ออมทรัพย์กำหนดให้สมาชิกส่งชำระค่าหุ้นเป็นประจำทุกเดือน โดยการหักเงินค่าหุ้น ณ ที่จ่ายเงินเดือนและจ่ายเงินปันผลค่าหุ้นให้แก่สมาชิกตามอัตราที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 กำหนดไว้ ซึ่งเงินปันผลที่ได้รับนี้ไม่ต้องเสียภาษีให้แก่ภาครัฐ หากสมาชิกลาออกจากสหกรณ์ก็สามารถถอนค่าหุ้นคืนได้

1.2 การส่งเสริมสหกรณ์ออมทรัพย์โดยการรับฝากเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์มีบริการด้านเงินฝากทั้งประเภทเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ และเงินฝากประจำ โดยให้ผลตอบแทนในรูปดอกเบี้ยในอัตราเดียวกันกับธนาคารพาณิชย์หรือสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ตามฐานะของแต่ละสหกรณ์

2. การให้เงินกู้แก่สมาชิก สหกรณ์ออมทรัพย์นำเงินค่าหุ้นและเงินฝากของสมาชิกมาหมุนเวียนให้สมาชิกที่มีความจำเป็นหรือเดือดร้อนกู้ยืม โดยคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าดอกเบี้ยเงินกู้ในภาคเอกชน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยเป็นไปตามประกาศของกระทรวงการคลัง ณ วันที่ 21 พฤศจิกายน พ.ศ. 2526 ที่ประกาศให้สหกรณ์ออมทรัพย์คิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมได้เช่นเดียวกับสถาบันการเงิน ลักษณะการให้เงินกู้ที่สหกรณ์ออมทรัพย์จ่ายให้กับสมาชิกจำแนกได้เป็น 3 ประเภท คือ

2.1 เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ในกรณีที่สมาชิกมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีรายจ่ายที่เกิดขึ้นอย่างกะทันหัน สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้จากสหกรณ์ได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของเงินได้รายเดือน แต่จำกัดขั้นสูงไว้ตามฐานะของแต่ละสหกรณ์และกำหนดส่งชำระคืนไม่เกิน 2 งวดรายเดือน เงินกู้ประเภทนี้ไม่ต้องมีหลักประกัน

2.2 เงินกู้สามัญ สมาชิกสามารถกู้เงินประเภทนี้ได้ประมาณ 4-15 เท่าของเงินได้รายเดือน แต่จะจำกัดขั้นสูงไว้ตามฐานะของแต่ละสหกรณ์ และกำหนดส่งชำระคืนระหว่าง 24-72 งวดรายเดือน และต้องมีสมาชิกด้วยกันค้ำประกัน อย่างน้อย 1 คน การกำหนดวงเงินกู้ฉุกเฉินและสามัญ จะใช้เงินเดือนเฉลี่ยของสมาชิกแต่ละสหกรณ์เป็นฐานในการกำหนด แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ในการกำหนดระเบียบ

2.3 เงินกู้พิเศษ สำหรับสหกรณ์ที่มีฐานะมั่นคงแล้ว สหกรณ์จะเปิดให้บริการเงินกู้พิเศษเพื่อให้สมาชิกนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพ หรือกู้ไปเพื่อการเคหะสงเคราะห์ เงินกู้ประเภทนี้สามารถกู้ตามจำนวนเงินที่ต้องการจะนำไปลงทุนในการประกอบอาชีพได้ หรือขึ้นอยู่กับราคาหลักทรัพย์ที่จะซื้อ เช่น บ้านหรือที่ดิน หรือจำกัดวงเงินกู้ขั้นสูงไว้ไม่เกิน 400,000-1,000,000

บาท และกำหนดชำระคืน ตั้งแต่ 10-15 ปี โดยมีสังหาริมทรัพย์เป็นหลักจํานองค้ำประกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานะของแต่ละสหกรณ์

การดำเนินงาน

สหกรณ์ออมทรัพย์ดำเนินการโดยสมาชิกและเพื่อสมาชิก กล่าวคือ เมื่อได้มีการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นแล้ว สมาชิกจะต้องเลือกตั้งตัวแทนจากที่ประชุมใหญ่ให้เข้ามาบริหารงานในสหกรณ์ ซึ่งตัวแทนสมาชิกเหล่านี้เรียกว่า “คณะกรรมการดำเนินการ” มีประมาณ 7-15 คน ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้น ๆ คณะกรรมการดำเนินการจะทำหน้าที่บริหารกิจการสหกรณ์โดยจัดให้มีการประชุม อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง เพื่อกำหนดนโยบายในการทำงานและมอบหมายงานให้ “ฝ่ายจัดการ” รับผิดชอบปฏิบัติงานต่อไป ฝ่ายจัดการ ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ สมุห์บัญชี เจ้าหน้าที่การเงิน ฯลฯ ซึ่งทำหน้าที่ให้บริการแก่สมาชิกที่มาติดต่อทำธุรกรรมกับสหกรณ์

ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ ประกอบด้วย เงินค้ำหุ้น เงินรับฝากจากสมาชิก ทุนสำรอง และทุนสะสมอื่น ๆ เงินกู้ยืม และเงินอุดหนุนหรือทรัพย์สินที่ได้รับบริจาค (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2557)

แนวคิดการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์

จุฑาทิพย์ ภักธราวาท (2553, หน้า 24) การบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์จำเป็นต้องมีเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ความสำเร็จ เนื่องจากสหกรณ์ออมทรัพย์เป็นองค์กรธุรกิจที่ดำรงสภาพอยู่ใน 2 ฐานะคือ 1. เป็นสหกรณ์ และ 2. เป็นสถาบันการเงิน การวัดความสำเร็จจะมุ่งประเด็นไปที่ความสำเร็จในเชิงธุรกิจ ซึ่งจะพิจารณา 4 ประเด็นหลักสำคัญดังนี้

1. ความสามารถในการทำกำไร (Profitability)

สหกรณ์เป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไร แต่ไม่ได้หมายความว่า สหกรณ์ไม่ต้องทำกำไร การเป็นองค์กรที่ไม่แสวงหากำไรนั้นหมายความว่า สหกรณ์จะต้องดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพเสมือนกับองค์กรธุรกิจประเภทอื่น ๆ ตัวบ่งชี้สำคัญที่บ่งบอกถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานคือความสามารถในการทำกำไร ซึ่งในทางปฏิบัติเมื่อสหกรณ์ดำเนินงานจนมีผลกำไรเกิดขึ้นแล้ว สหกรณ์จะคืนกำไรกลับสู่สมาชิกตามวิธีการสหกรณ์ ดังนั้นจึงต้องยอมรับว่าความสามารถในการทำกำไร เป็นเป้าหมายสำคัญของการบริหารงาน และอัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร เป็นอัตราส่วนวัดประสิทธิภาพในการบริหารงานของฝ่ายบริหาร ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ กลุ่มกำไรสัมพันธ์กับยอดขาย ซึ่งได้จากงบกำไรขาดทุน สะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการควบคุมค่าใช้จ่าย การทำกำไรจากยอดขาย เช่น ผลตอบแทนกำไรขั้นต้น

(Gross profit margin) ผลตอบแทนจากการดำเนินงาน (Operating profit margin) ผลตอบแทนจากกำไรสุทธิ (Net profit margin) และกลุ่มกำไรสัมพันธ์กับเงินลงทุน ซึ่งได้จากงบกำไรขาดทุนและงบดุล เช่น ผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม และผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น การพิจารณาเลือกนำอัตราส่วนทางการเงินมาวิเคราะห์นั้น ไม่จำเป็นต้องเลือกใช้ทุกอัตราส่วนทั้งหมด ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับเป้าหมายในการวิเคราะห์ และเป็นที่ทราบกันดีว่าการวิเคราะห์โดยทั่วไปมีเป้าหมายเพื่อให้ทราบถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการ ทั้งนี้เพราะกำไรเป็นตัวชี้วัดผลการดำเนินงานของกิจการที่ดีตัวหนึ่งที่นิยมใช้กัน ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งเน้นไปที่การใช้อัตราส่วนวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร เนื่องจากนักลงทุนและผู้บริหารมักให้ความสนใจเป็นพิเศษกับการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร (Measures of profitability) โดยนำงบกำไรขาดทุนประจำปี ขึ้นมาพิจารณาวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio analysis) (สรียา อัจฉมาสัย, 2553)

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ (2555, หน้า 26) ได้ทำการวิเคราะห์อัตราส่วน (Ratio analysis) โดยเป็นการวิเคราะห์ดูความสัมพันธ์ของข้อมูล 2 ชุด โดยตัวหนึ่งเป็นตัวตั้งอีกตัวหนึ่งเป็นตัวหาร อัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถในการทำกำไรนี้คือ

$$\text{อัตรการเติบโตของกำไรสุทธิ(\%)} = \frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$$

2. ความเสี่ยง (Risk)

แนวทางในการบริหารงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นไม่ควรดำเนินการใด ๆ ที่มีความเสี่ยง หรือหากจะมีความเสี่ยงก็ควรให้มีความเสี่ยงเกิดขึ้นน้อยที่สุด เพราะการดำเนินการบนความเสี่ยงย่อมมีโอกาสที่จะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์และสมาชิกได้ ความเสี่ยงที่ผู้บริหารจะต้องระมัดระวัง ได้แก่ ความเสี่ยงจากการจัดหาทุนผิดพลาด และความเสี่ยงจากการจัดสรรเงินทุนไม่เป็นไปตามแผนที่วางไว้ ซึ่งการบริหารเงินทุนเพื่อหลีกเลี่ยงความเสี่ยงนั้น ผู้บริหารสหกรณ์จะต้องตัดสินใจ โดยใช้ความระมัดระวัง โดยยึดถือแนวทางปฏิบัติที่ไม่ขัดต่อกฎหมาย ข้อบังคับและระเบียบของสหกรณ์ มติคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ ตลอดจนคำสั่งนายทะเบียนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3. ความคล่องตัว (Liquidity)

ในฐานะที่เป็นสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์จะต้องให้ความสำคัญกับการรักษาสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม อาทิเช่น การมีเงินเพียงพอให้แก่สมาชิกที่มาถอนหุ้น ถอนเงินฝาก จ่ายเงินปันผลและเฉลี่ยคืนดอกเบี้ยได้ตามกำหนดเวลา ซึ่งถือเป็นสถานการณ์ที่บ่งชี้ถึง

สภาพคล่องในสหกรณ์ ผู้บริหารสหกรณ์จึงจำเป็นต้องวางนโยบายการบริหารงานในส่วนนี้ให้ดี เพราะหากวางนโยบายการรักษาสภาพคล่องไม่เหมาะสมก็อาจกระทบต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ได้ การดำรงรักษาไว้ซึ่งสินทรัพย์สภาพคล่องที่เปลี่ยนมือง่ายมากเกินไปย่อมเสียโอกาสในการนำเงินทุนส่วนนี้ไปใช้หมุนเวียนในการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดรายได้มากขึ้นเพียงนั้น

4. ความมั่นคงและเสถียรภาพ (Security & Stability)

ความมั่นคงและมีเสถียรภาพถือเป็นสิ่งสำคัญที่ส่งผลต่อภาพลักษณ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ในฐานะที่เป็นสถาบันการเงิน ย่อมต้องสร้างความน่าเชื่อถือและความไว้วางใจให้กับสมาชิกว่าสหกรณ์นั้นมีความมั่นคงและมีเสถียรภาพ การสร้างภาพลักษณ์ในด้านความมั่นคงขององค์กรเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่า จากการที่สถาบันการเงิน โดยส่วนใหญ่พยายามลงทุนในอาคารสำนักงานให้ดูมั่นคงถาวรในสายตาของลูกค้า แม้จะเสียเงินลงทุนมหาศาลเพียงใดก็นับว่าคุ้มค่าที่จะสร้างความมั่นใจให้แก่ลูกค้าของตน แต่สำหรับสหกรณ์ออมทรัพย์แล้ว การสร้างภาพลักษณ์ด้านความมั่นคงอาจไม่จำเป็นต้องดำเนินการเช่นเดียวกับสถาบันการเงินทั่วไป แต่ควรสร้างภาพลักษณ์ที่แท้จริง คือการพัฒนาโครงสร้างทางการเงินให้มั่นคง โดยการที่มีสัดส่วนของทุนของสหกรณ์มากกว่าทุนที่มาจาก การกู้ยืมหรือการสร้างภาระหนี้สินมาให้ดำเนินงานนั้นเอง

การวัดความสำเร็จของสหกรณ์นอกจากจะต้องพิจารณาจากความสำเร็จในเชิงธุรกิจแล้ว ยังต้องมีการพิจารณาถึงความสำเร็จในทางสังคมตามหลักการสหกรณ์สากลด้วย ซึ่งจะมุ่งเน้นไปที่ประโยชน์อันพึงมีต่อสมาชิก ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

แนวคิดเรื่องความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์

สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้กล่าวถึง แนวทางปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์ ดังนี้

1. คำจำกัดความ

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือในภายหน้าที่มีต่อรายได้และส่วนทุนของสหกรณ์อันเกิดจากการที่ผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ตามเงื่อนไขและ/หรือข้อตกลงในสัญญา ความเสี่ยงสินเชื่อคงอยู่ในทุกกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการลงทุนหรือการให้เงินกู้ยืมที่คาดหวังการได้รับเงินกู้ยืมหรือเงินลงทุนกลับคืน

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในการบริหารกลุ่มลูกค้าสินเชื่อ เพราะกว่าลูกค้าจะชำระคืนทั้งเงินต้นและดอกเบี้ยได้ครบถ้วนจะต้องใช้เวลานานพอสมควร การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ นั้น สหกรณ์จะต้องกำหนดปริมาณเงินที่จะให้สินเชื่อแก่สมาชิก และควบคุม

กระบวนการในการปล่อยสินเชื่อให้มีความเหมาะสม รวมทั้งการควบคุมคุณภาพของสินเชื่อที่ให้แก่สมาชิกให้อยู่ในเกณฑ์ที่กำหนด โดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการชำระหนี้ของสมาชิกที่ไม่ทำให้เกิดความเดือดร้อนในการดำรงชีพ โดยเฉพาะกรณีการให้สินเชื่อพิเศษแก่สมาชิกนั้น จะต้องใช้หลักการวิเคราะห์สินเชื่อที่นอกจากจะพิจารณาถึงความสามารถในการชำระหนี้แล้ว จะต้องพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการขอสินเชื่อของสมาชิก และการพิจารณาหลักประกันเพื่อใช้รองรับความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอีกทางหนึ่งด้วย

2. หลักในการจัดการ

คณะกรรมการดำเนินการได้กำหนดเป้าหมายและการวางแผนงานประจำปีในการติดตามดูแลกลุ่มให้สินเชื่ออย่างสม่ำเสมอ มีการอนุมัตินโยบายที่เกี่ยวกับการจำกัดหรือการจัดการเรื่องต่าง ๆ ของความเสี่ยงด้านสินเชื่อ รวมถึงการกระจุดัวของการให้สินเชื่อแก่บุคคลหนึ่งบุคคลใดหรือกลุ่มบุคคลที่มีความสัมพันธ์กัน เจ้าหน้าที่สินเชื่อต้องปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของสหกรณ์ และสหกรณ์ต้องมีการจัดทำแนวทางปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานในการอำนวยสินเชื่อ เพื่อลดความผิดพลาดของการทำธุรกรรม มีการพัฒนา จัดทำ และวางนโยบายเพื่อการอำนวยสินเชื่อ

3. แนวทางการจัดการ

3.1 สหกรณ์ควรมีการกำหนดและปฏิบัติตามนโยบายสินเชื่อ โดยนโยบายสินเชื่อควรมีสาระครอบคลุม ผลิตภัณฑ์สินเชื่อหรือประเภทวงเงินที่ให้บริการ สินเชื่อที่มีหลักประกันซึ่งต้องสอดคล้องกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ประเภทสินเชื่อที่ห้ามหรือจำกัดการให้ กลุ่มที่มีความสัมพันธ์และอยู่ในวงแคบและสินเชื่อที่ให้แก่พนักงาน ต้องมีการระบุลักษณะต่าง ๆ ของความสัมพันธ์อย่างชัดเจน สินเชื่อที่เสื่อมสภาพและที่ผิดนัดชำระหนี้ ควรกำหนดคำจำกัดความของการผิดนัดชำระหนี้และความหมายของการเสื่อมสภาพของสินเชื่อ กระบวนการจัดการสินเชื่ออำนาจในการตัดสินใจอยู่ทั้งหมดหรือบางส่วน สินเชื่อที่มีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขและที่ปรับโครงสร้าง ควรกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ การเปลี่ยนแปลง การขยายระยะเวลาการชำระหนี้ของสินเชื่อ และการปรับโครงสร้างของสินเชื่อ หลักเกณฑ์สำคัญในการอำนวยสินเชื่อ ควรมีการประเมินคุณภาพทางเครดิตอย่างเป็นทางการ กระบวนการอำนวยสินเชื่อ ควรได้รับการอนุมัติโดยผู้ที่ได้รับมอบอำนาจ อำนาจอนุมัติต้องสอดคล้องกับประสบการณ์และความสามารถ เป็นไปตามขั้นตอนที่กำหนด อำนาจอนุมัติของเจ้าหน้าที่สินเชื่อหรือคณะกรรมการสินเชื่อในแต่ละระดับ ควรกำหนดเพดานความเสี่ยงในรูปวงเงินสูงสุดที่อนุมัติได้ในแต่ละระดับ และให้คำจำกัดความที่ชัดเจนของขนาดหรือประเภทนั้น ๆ หากสัมพันธ์กับการอนุมัติในแต่ละระดับ ความถี่ รูปแบบ และเนื้อหาสาระของรายงานที่เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ควรนำเสนอเป็นรายเดือน โดยมีสาระ

ครอบคลุมสอดคล้องกับนโยบายสินเชื่อที่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการข้อกำหนดของทาง การ และแผนธุรกิจประจำปี รวมถึงการแจกแจงความคลาดเคลื่อนที่มีนัยสำคัญไปจากแผนสาเหตุ ตลอดจนแผนการแก้ไขปริมาณและส่วนผสมของกลุ่มสินเชื่อ

3.2 คณะกรรมการดำเนินการควรมีการกำหนดปรัชญาการจัดการสินเชื่อครอบคลุมเป้าหมายและวัตถุประสงค์เชิงกว้างของกิจกรรมการอำนวยสินเชื่อ โดยมีสาระครอบคลุมความสำคัญของธุรกิจการอำนวยสินเชื่อที่มีต่อสหกรณ์ การพิจารณาสินเชื่อทั้งหมดในบริบทของการให้กู้แก่สมาชิกที่มีความน่าเชื่อถือทางเครดิต อัตราผลตอบแทนที่สมเหตุผลต่อสหกรณ์ การปกป้องสินทรัพย์ทั้งหมดของสหกรณ์ การพิจารณาคืนบางส่วนของรายได้จากสินเชื่อกลับให้แก่สมาชิกผู้กู้ที่เหมาะสม การจัดการกลุ่มสินเชื่อให้มีการกระจายตัวมากเท่าที่จะเป็นไปได้เพื่อกระจายความเสี่ยง การให้คำอธิบายอย่างครบถ้วนเรื่องข้อกำหนดและเงื่อนไขของสัญญาแก่ผู้กู้ก่อนการลงนามในสัญญา การจัดให้สัญญาสินเชื่อและเอกสารหลักประกันต่าง ๆ ประกอบด้วยข้อความที่กระจ่างชัดของระยะเวลาและเงื่อนไข รวมถึงค่าธรรมเนียมและค่าปรับ

3.3 สำหรับแผนธุรกิจประจำปีและการจัดทำแผน สหกรณ์ควรพิจารณาและรวมแผนกลยุทธ์ทางการเงินที่กล่าวถึงการจัดการความเสี่ยงในแต่ละเรื่อง คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการควรกำหนดเป้าหมายและแผนทางการเงินสำหรับการจัดการความเสี่ยงสินเชื่อ โดยเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ทางการเงิน เป้าหมายและแผนทางการเงินที่กำหนดควรสะท้อนลำดับความสำคัญและวัตถุประสงค์ของปีนั้น ๆ ที่กำหนดโดยคณะกรรมการดำเนินการ รวมถึงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของฝ่ายจัดการ และควรพิจารณาถึงปัจจัยต่าง ๆ ครอบคลุม ข้อกำหนดขั้นต่ำของทาง การ ผลการดำเนินงานของกลุ่มแข่งขัน ผลลัพธ์ที่แท้จริงของอุตสาหกรรมและกลุ่มในระดับเดียวกัน รวมถึงผลการดำเนินงานในอดีตตลอดจนมุมมองในอนาคตของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการและฝ่ายจัดการควรวิเคราะห์หาสาเหตุของความเบี่ยงเบนที่มีนัยสำคัญของผลการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากที่กำหนดในแผนธุรกิจประจำปีและผลการดำเนินการในอดีต และดำเนินการแก้ไข โดยเฉพาะกรณีที่ขัดแย้ง กับนโยบายของคณะกรรมการดำเนินการหรือกฎระเบียบของทาง การ

3.4 กรณีประเภทผลิตภัณฑ์ใหม่ ในการพิจารณาขยายการให้บริการ ควรคำนึงถึงความต้องการของสมาชิก ความเป็นไปได้ในเชิงเศรษฐศาสตร์ แหล่งเงินทุนสนับสนุน สภาพคล่องที่กำหนด ส่วนของผู้ถือหุ้นและประสบการณ์ของบุคลากรหรือเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ขณะให้บริการ ควรมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานของผลิตภัณฑ์นั้นๆ เป็นระยะ หากมีการเบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายควรรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการทราบและขออนุมัติแนวทางจัดการ

3.5 กลุ่มสินเชื่อควรได้รับการติดตามดูแลอย่างมีประสิทธิภาพ ในประเด็นหลักต่าง ๆ ดังนี้

3.5.1 การทบทวน

กรณีสินเชื่อรายย่อย ควรมีการทบทวนเป็นประจำ พร้อมการจัดทำระบบสัญญาณเตือน กรณีสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ควรมีการทบทวนเป็นรายปีหรือเป็นช่วง ๆ โดยวงเงินนั้น ๆ ไม่ควรได้รับการพิจารณาต่ออายุ หากไม่ได้รับข้อมูลทางการเงินที่เป็นปัจจุบัน กรณีสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ที่มีความเสี่ยงสูง การทบทวนอาจถี่ขึ้น หากมีการร้องขอเงินกู้เพิ่มและ/ หรือผู้กู้กำลังประสบกับภาวะเศรษฐกิจที่เลวร้าย

3.5.2 การรายงาน

กรณีผิดปกติ ควรมีการจัดทำรายงานแยกตามแต่ละประเภทสินเชื่อ พร้อมคำอธิบายซึ่งสาเหตุที่สมเหตุสมผล และประมาณการระยะเวลาแก้ไขต่อฝ่ายจัดการ ซึ่งต้องรายงานทุกสิ้นวัน และทุกสิ้นสัปดาห์ที่จัดทำ โดยส่วนงานบัญชีต้องนำเสนอต่อฝ่ายจัดการเพื่อพิจารณา ทบทวน รับผิดชอบต่อ และสุ่มตรวจเช็ค

3.5.3 การตรวจสอบ

ควรมีการสุ่มตรวจสอบคุณภาพของกลุ่มสินเชื่อเป็นระยะ โดยบุคคลหรือหน่วยงานที่เป็นอิสระจากกระบวนการอำนวยการสินเชื่อ ในประเด็น ความสอดคล้องกับนโยบาย กฎระเบียบ และข้อบังคับ การบังคับได้ตามกฎหมายและความเพียงพอของหลักประกัน การมีอยู่และความเพียงพอของเอกสารประกอบการวิเคราะห์และการตัดสินใจอนุมัติสินเชื่อ

3.5.4 การมีระบบสารสนเทศรองรับ

เพื่อให้การจัดการสินเชื่อ เกิดความสะดวกในการติดตามและเตือนล่วงหน้าถึงวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันครบกำหนดของสินเชื่อ วันทบทวนรายปีของวงเงิน วันครบกำหนดของสัญญาประกันอัคคีภัย วันที่เรียกเก็บหนี้ เป็นต้น การจัดการหลักประกัน ครอบคลุมข้อมูลขั้นต่ำ ได้แก่ ชื่อผู้กู้ เลขที่ธุรกรรม หลักประกัน วันต่ออายุ และการจดทะเบียนหลักประกัน

3.6 สารอื่น ๆ ที่ควรพิจารณา ประกอบด้วย

3.6.1 คุณสมบัติและความสามารถของบุคลากรด้านสินเชื่อ

ทุกปีคณะกรรมการดำเนินการจะต้องรับทราบและอนุมัติซึ่งคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสมของบุคลากร ทั้งในระดับกรรมการ คณะกรรมการสินเชื่อและระดับเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ซึ่งกรรมการทุกคนควรได้รับการอบรมอย่างต่อเนื่องในเรื่องกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักประกันและการประเมินความเสี่ยงสินเชื่อ ส่วนพนักงานทุกคน ต้องได้รับการอบรมอย่าง

ต่อเนื่องในเรื่องผลิตภัณฑ์ใหม่ นโยบายสินเชื่อการเปลี่ยนแปลงในกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับหลักประกัน

3.6.2 กระบวนการอนุมัติสินเชื่อและการจ่ายเงิน

ควรมีการจัดทำผังทางเดินมาตรฐานของกระบวนการสินเชื่อ พร้อมระบุบุคคลหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอน และบันทึกลงในขั้นตอนการปฏิบัติงาน

3.6.3 เอกสารด้านสินเชื่อ

ข้อมูลหลักประกันควรแยกจากข้อมูลการขอสินเชื่อและข้อมูลการวิเคราะห์สินเชื่อ โดยแยกเป็นกรณีไป เช่น กรณีสินเชื่อ กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย กรณีสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ เป็นต้น

3.7 การวิเคราะห์และการตรวจเช็คเครดิต

ข้อมูลพื้นฐานสามเรื่องที่ควรได้รับการตรวจสอบอยู่เสมอคือ 1. ตัวตนของผู้กู้ 2. อาชีพและรายได้ 3. รายละเอียดทางการเงินของผู้กู้

กรณีสินเชื่อบุคคล ควรพิจารณา 3. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ประวัติการกู้ยืม ก่อนหน้า และบุคคลอ้างอิง 2. รายงานข้อมูลเครดิตจากเครดิตบูโร 3. สถานะการพักอาศัยและการถือครอง 4. สถานะการจ้างงาน 5. ปริมาณและควมมีเสถียรภาพของรายได้ทั้งผู้กู้และคู่สมรส 6. เกณฑ์การทดสอบทางการเงินและเงื่อนไขขั้นต่ำที่ยอมรับได้

กรณีสินเชื่อเพื่อที่อยู่อาศัย นอกเหนือจากที่พิจารณาในกรณีสินเชื่อบุคคล ควรพิจารณาเพิ่มเติม 1. การตรวจสอบคุณภาพของอสังหาริมทรัพย์ การประเมินราคา และสัญญาซื้อขาย 2. เกณฑ์การทดสอบทางการเงินและเงื่อนไขขั้นต่ำที่ยอมรับได้

กรณีสินเชื่อเพื่อการพาณิชย์ ควรพิจารณา 1. งบการเงินย้อนหลังสามถึงห้าปี 2. รายงานเครดิตจากสถาบันการเงินที่ใช้อยู่ 3. เอกสารการจัดตั้งกิจการ 4. มติของคณะกรรมการเกี่ยวกับอำนาจในการกู้ยืมและของเจ้าหน้าที่ 5. รายงานวิเคราะห์เครดิตจากหน่วยงานภายนอก 6. ประวัติการศึกษาและการทำงานของบุคลากรหลัก 7. สถานภาพทางการเงินของผู้ค้ำประกัน กรณีที่มีการค้ำประกัน 8. การตรวจสอบประวัติเครดิตกับสถาบันการเงินที่รู้จัก 9. ความครอบคลุมของสัญญาประกันภัยต่าง ๆ 10. ควรพิจารณาความคิดเห็นของผู้สอบบัญชีประกอบการวิเคราะห์ งบการเงิน 11. เกณฑ์การทดสอบทางการเงินและเงื่อนไขขั้นต่ำที่ยอมรับได้ 12. ควรพิจารณาผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมประกอบการวิเคราะห์ หากมีผลกระทบ

หลักประกัน

ในการกำหนดหลักประกัน ปัจจัยวิเคราะห์ที่ควรคำนึงถึงได้แก่ ส่วนทุน กระแสเงินสด และเทอม

ของสัญญา หลักประกันต่าง ๆ ควรเก็บรักษาแยกจากสินทรัพย์ของสหกรณ์ และมีระบบบันทึกดูแลตลอดเวลา

การต่ออายุสัญญา

การวิเคราะห์และการพิจารณาอนุมัติควรเป็นเช่นเดียวกันกับเมื่อตอนพิจารณาครั้งแรกเสมอ รวมถึงกรณีชำระล่าช้า ด้วย ควรมีการจัดทำรายงานรายเดือนเกี่ยวกับสัญญาที่มูลค่าหลักประกันตกลงอย่างมาก ที่มีการผิคนัดชำระหนี้ หรือที่มีการชำระล่าช้า

การจัดเก็บหนี้ที่ผิคนัดชำระ

ควรมีหน่วยงานและ/หรือบุคลากรที่ได้รับการอบรมมาเป็นการเฉพาะเพื่อการจัดการ ควรมีการจัดทำเป็นนโยบายและขั้นตอนการปฏิบัติงานรองรับ กิจกรรมการเก็บหนี้ทั้งหมดควรบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในแฟ้ม กรณีการยกเลิกสินเชื่อที่ผิคนัดชำระหนี้ ควรมีการจัดการเป็นขั้นเป็นตอนดังนี้ เริ่มจากการขอให้สมาชิกไปขอกู้จากที่อื่นมาชำระหรือใส่เงินทุนเพิ่ม การทำการหักล้างกับเงินฝาก การยึดหลักประกันหรือการแต่งตั้งผู้พิทักษ์ทรัพย์ และท้ายสุดการใช้บริษัททวงหนี้เรียกเก็บหรือทำการฟ้อง

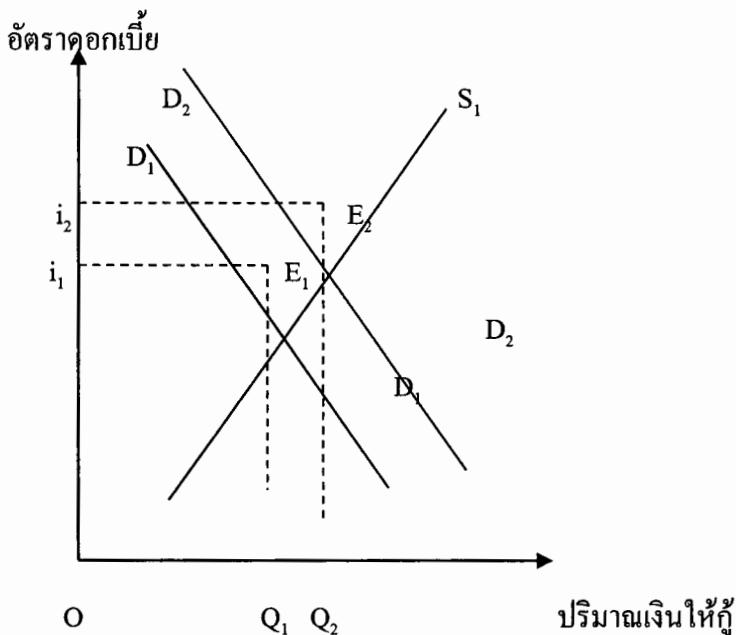
การใช้ทนายความ

ควรกำหนดเป็นนโยบายในการเลือกใช้ทนายความที่มีความเป็นอิสระและมีความชำนาญเป็นผู้ให้ความคิดเห็นที่จำเป็นทางกฎหมาย รวมถึงการเตรียมและจดทะเบียนเอกสารสัญญาและหลักประกันต่าง ๆ ควรมีการจัดทำบัญชีรายชื่อทนายความที่ได้รับการอนุมัติ ควรระบุในขั้นตอนการปฏิบัติงานให้เป็นทางเลือกในการใช้ทนายความ

ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก

ทฤษฎี สังฆมณี (2552, หน้า 93-94) ได้อธิบายทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก ซึ่งบางครั้งเรียกทฤษฎีนี้ว่า ทฤษฎีการออมการลงทุน (The saving investment theory) โดยแนวคิดที่เกี่ยวกับอัตราดอกเบี้ยได้มีการศึกษากันมายาวนาน และมีคำกล่าวที่ว่า อัตราดอกเบี้ยคุณภาพถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินทุน ได้แก่ อุปทานของเงินออมในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งมีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยโดยตรง เมื่ออัตราดอกเบี้ยสูงขึ้น อุปทานของเงินออมจะมากขึ้น และถ้าอัตราดอกเบี้ยลดลง อุปทานของเงินทุนก็จะลดลง ดังนั้น เส้นอุปทานของเงินทุนจะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา เช่นเดียวกับอุปทานของสินค้าและบริการอื่น ๆ และอุปสงค์ของเงินทุน ซึ่งเป็นความต้องการลงทุนของภาคธุรกิจ อุปสงค์ของเงินลงทุนมีความสัมพันธ์อย่างผกผันกับอัตราดอกเบี้ย กล่าวคือถ้าอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นปริมาณความต้องการลงทุนจะลดลง และเมื่ออัตราดอกเบี้ยลดลง ปริมาณความต้องการลงทุนจะเพิ่มขึ้น โดยมีข้อสมมติฐานที่ว่าไม่มีส่วนร่วไหลของเงินออม (Hoarding) และ

ในขณะเดียวกัน ไม่มีแหล่งเงินแหล่งอื่นนอกจากเงินออมของผู้ออม และไม่มีการสร้างเงินของระบบธนาคารพาณิชย์ อธิบายได้ดังภาพที่ 2-1

ภาพที่ 2-1 อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพทฤษฎีดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิก (กฤษฎา สังขมณี, 2552, หน้า 93)

จากภาพที่ 2-1 แกนตั้งวัดอัตราดอกเบี้ย แกนนอนวัดปริมาณเงินให้กู้ เส้น D_1, D_1 เป็นเส้นความต้องการเงินลงทุนของภาคธุรกิจ และเส้น S_1, S_1 นั้นเป็นเส้นเงินออมของระบบเศรษฐกิจ ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพเกิดจากจุดตัดของเส้น D_1, D_1 กับเส้น S_1, S_1 ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพจึงเป็น Oi_1 และปริมาณเงินกู้ดุลยภาพคือ OQ_1 และถ้าในระบบเศรษฐกิจภาคธุรกิจเกิดการผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ (New innovation) จะมีผลทำให้เส้นอุปสงค์ของเงินทุนเคลื่อนจากเส้น D_1, D_1 ไปเป็น D_2, D_2 แล้วอัตราดอกเบี้ยดุลยภาพใหม่จะสูงขึ้นเป็น Oi_2 และปริมาณเงินทุนให้กู้จะเท่ากับ OQ_2 ด้วยข้อจำกัดของทฤษฎีนี้มีมากเกินไปทำให้ทฤษฎีอัตราดอกเบี้ยของสำนักคลาสสิกยังไม่เป็นที่ยอมรับในปัจจุบัน

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (Loanable fund theory)

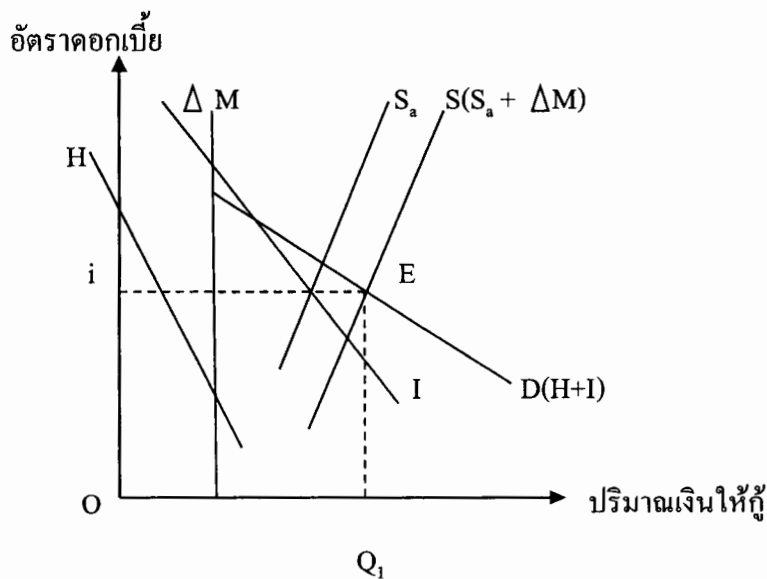
กฤษฎา สังขมณี (2552, หน้า 94-96) ได้อธิบายทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ว่า ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีพื้นฐานคล้ายกับทฤษฎีของสำนักคลาสสิก แต่ได้มีการนำตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงของระบบเศรษฐกิจมาทำการวิเคราะห์ โดยเห็นว่าอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริงไม่ได้จ่ายเพื่อการออม แต่เป็นการจ่ายสำหรับการให้กู้ไม่ว่าแหล่งเงินกู้นั้นจะมาจากที่ไหนและกู้ไปเพื่อจุดประสงค์อะไร

ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยอุปทานของเงินให้กู้ (Supply of loanable fund) กับอุปสงค์ของเงินขอกู้ (Demand for loanable fund)

อุปทานของเงินให้กู้มีที่มาจาก 2 แหล่ง คือ 1. เงินออม (Saving : S) และ 2. การเพิ่มขึ้นของปริมาณเงิน (Money supply : ΔM) อาทิเช่น การขยายสินเชื่อของระบบธนาคารพาณิชย์ที่เข้าไปสู่ตลาดสินเชื่อ ดังนั้น การวิเคราะห์ของทฤษฎีนี้จึงเป็นลักษณะของทฤษฎีที่มีการเปลี่ยนแปลงของตัวแปร “Flow concept”

ส่วนในด้านอุปสงค์ของเงินขอกู้ นั้น ที่สำคัญได้แก่ การลงทุน (Invest : I) และการถือเงินไว้ในมือที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ (Hoarding : H) การถือเงินชนิดนี้อาจมีค่าเป็นลบ ซึ่งเรียกว่า “dishoarding” ซึ่งเกิดจากประชาชนนำเอาเงินที่ถือไว้ในมือที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ในรอบปีที่ผ่านมาออกมาเป็นเงินทุนพร้อมที่จะให้กู้ หรือเกิดจากประชาชนลดสัดส่วนการถือเงินที่ออม จึงส่งผลให้เงินทุนเพื่อการลงทุนเพิ่มขึ้น ดังนั้น ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้จึงแสดงได้ดังสมการต่อไปนี้

$$S_a + \Delta M = H + I \quad \dots\dots\dots(2-1)$$

ภาพที่ 2-2 ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ (กฤษฎา สังขมณี, 2552, หน้า 95)

จากภาพที่ 2-2 เส้น H ทอดลงจากซ้ายไปขวา แสดงถึงการถือเงินสดอยู่ในมือนั้นมีค่าเสียโอกาสในตัวของมัน หากอัตราดอกเบี้ยสูงขึ้นถึงระดับหนึ่ง ค่าของ H จะติดลบ ซึ่งเรียกว่า “Dishoarding” เส้น I แสดงถึงความต้องการเงินทุนเพื่อการลงทุนในกรณีที่อัตราดอกเบี้ยสูง ปริมาณความต้องการเงินทุนจะน้อย และอัตราดอกเบี้ยต่ำลง ปริมาณความต้องการเงินลงทุนจะ

เพิ่มขึ้น ดังนั้น เส้น I จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวา ทำให้เส้นอุปสงค์ของเงินกู้รวม (Total demand for loanable fund: D) จึงเป็นเส้นทอดลงจากซ้ายไปขวาเช่นเดียวกัน

ส่วนเส้น ΔM จะมีความชันอย่างไรขึ้นอยู่กับ “Money supply function” กับนโยบายการเงินของระบบเศรษฐกิจแห่งนั้น ซึ่งนโยบายการเงินและอุปทานของเงินตอบสนองอัตราดอกเบี้ยในเชิงบวก เส้น ΔM จะทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา แต่ถ้าเป็นกรณีอื่นแล้ว อัตราดอกเบี้ยจะไม่มีผลต่อเส้น ΔM ดังแสดงไว้ในรูป ส่วนเส้นเงินออม S_s มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยในเชิงบวก ดังนั้น เส้น S_s จึงทอดขึ้นจากซ้ายไปขวา อันมีผลทำให้เส้นอุปทานของเงินให้กู้ทั้งหมด (Total of loanable fund : S) เป็นเส้นทอดขึ้นจากซ้ายไปขวาคด้วย ดังนั้น อัตราดอกเบี้ยจึงถูกกำหนดโดยจุดตัดของเส้น S และ D ดังในภาพ อัตราดอกเบี้ยดุลยภาพ คือ O_i และปริมาณเงินกู้ดุลยภาพคือ OQ_1

ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ตามที่อธิบายข้างต้น ยังไม่สามารถอธิบายระบบเศรษฐกิจโดยรวมได้ แต่ใช้อธิบายเฉพาะในส่วนของการตลาดสินเชื่อเท่านั้น ดังนั้น เพื่อที่จะทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความเป็นจริง (Realistic) จำเป็นต้องขยายความอุปสงค์ของเงินกู้ (Borrowings: B) ซึ่งส่วนใหญ่ไม่ใช่เพื่อการลงทุนเท่านั้นแต่ยังเพื่อการบริโภคโดยเอกชนและการกู้ยืมของภาครัฐบาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกู้ยืมของรัฐบาลถือว่ามีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้เมื่อมองในด้านอุปสงค์ต่อเงินกู้จำเป็นต้องคำนึงถึงการกู้ยืมโดยรัฐบาล (B_g) การกู้ยืมโดยผู้บริโภค (B_c) การกู้ยืมโดยหน่วยธุรกิจ (B_b) การกู้ยืมเพื่อที่พักอาศัย (B_h) และการกู้ยืมเพื่อการเก็งกำไร (B_s) ดังนั้นจึงทำให้สมการทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้ปรับปรุงให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นได้ ดังนี้

$$S + \Delta M = H + I + B_g + B_c + B_b + B_h + B_s \dots\dots\dots(2-2)$$

จากสมการ (2-2) ข้างต้นทำให้อุปสงค์ของเงินทุนครอบคลุมไปทั่วภาคเศรษฐกิจทุกภาค ซึ่งทำให้ทฤษฎีปริมาณเงินให้กู้มีความถูกต้องใกล้เคียงความเป็นจริงมากขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

Burjas, Steiner and Salazar (1998) ศึกษาเรื่อง ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในธนาคาร: ต้นทุนการจัดเก็บภาษีทางการเงิน อำนาจทางการตลาด และคุณภาพสินเชื่อ ในโคลัมเบียปี ค.ศ. 1974-1996 โดยใช้ข้อมูลธนาคารในโคลัมเบียจำนวน 22 ธนาคาร ทำการศึกษาทั้งระบบธนาคารและแยกรายธนาคาร แบ่งการศึกษาเป็น 2 ช่วง คือ 1. ช่วงก่อนเปิดเสรีทางการเงิน และ 2. ช่วงหลังเปิดเสรี

ทางการเงิน โดยช่วงก่อนเปิดเสรีทางการเงินเป็นการศึกษาทั้งระบบธนาคารใช้ข้อมูลรายไตรมาส ระหว่างปี ค.ศ. 1974 -1988 ส่วนช่วงหลังเปิดเสรีทางการเงินทำการศึกษาแยกธนาคารใช้ข้อมูลรายเดือนระหว่างปี ค.ศ. 1991 -1996 โดยอาศัยแนวคิดการแสวงหากำไรสูงสุด

ผลการศึกษาพบว่า ช่วงก่อนเปิดเสรีทางการเงิน อำนาจทางการตลาดจะอยู่ในระดับสูงจึงส่งผลให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับสูงด้วย และพบว่าปัจจัยที่มีความสำคัญต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ได้แก่ ต้นทุนดำเนินงานที่ไม่เกี่ยวกับการเงิน การจัดเก็บภาษีทางการเงิน และอำนาจทางการตลาด ส่วนช่วงหลังเปิดเสรีทางการเงินพบว่า ในการเพิ่มช่องว่างของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยส่งผลให้อำนาจทางการตลาดกลับมีบทบาทลดลงแต่สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้กลับมีบทบาทเพิ่มมากขึ้น อย่างไรก็ตามการลดลงของอำนาจทางการตลาดและการเพิ่มขึ้นของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ เมื่อหักกลบลบกันแล้วจะไม่ทำให้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยช่วงก่อนเปิดและหลังเปิดเสรีทางการเงินเปลี่ยนแปลงมากนัก ยังอยู่ในระดับที่สูงเมื่อเทียบกับธนาคารต่างประเทศ

Montes-Negret and Papi (1996) ศึกษา การกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ กรณีศึกษา ประเทศยูเครน ระหว่างเดือน มกราคมถึงกรกฎาคม ปี ค.ศ. 1995 รวมระยะเวลา 7 เดือน ผลการศึกษาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉลี่ยของธนาคารอยู่ระหว่างร้อยละ 40 ถึง ร้อยละ 84 แสดงให้เห็นว่าธนาคารมีกำไรสูง แต่ขณะนั้นในช่วงเดือนมกราคมอัตราเงินเฟ้อของประเทศสูงถึงร้อยละ 900 และลดต่ำลงในเดือนกรกฎาคมเหลือร้อยละ 80 จึงสันนิษฐานได้ว่า ระบบธนาคารอาจมีหนี้เสียเป็นจำนวนมาก และมีสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ประมาณ ร้อยละ 20 จากการสร้างแบบจำลองได้สมมติค่าตัวแปรเพื่อดูผลกระทบของเงินเฟ้อ อัตราส่วนเงินสดสำรองและอัตราส่วนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินทรัพย์ ณ ระดับต่าง ๆ เพื่อหาค่าส่วนต่างที่ทำให้ธนาคารได้รับผลกำไรอย่างแท้จริง โดยดูจากผลตอบแทนผู้ถือหุ้น สรุปได้ว่าช่วงเดือนมกราคมจุดคุ้มทุนของส่วนต่างที่ผลตอบแทนผู้ถือหุ้น 5% จะอยู่ที่ประมาณร้อยละ 470 ซึ่งมากกว่าส่วนต่างที่แท้จริงถึงหกเท่า ส่วนช่วงเดือนกรกฎาคม ที่อัตราเงินเฟ้อลดน้อยลง จุดคุ้มทุนจะอยู่ที่ร้อยละ 47 ซึ่งถือว่าใกล้เคียงกับส่วนต่างที่แท้จริงคือร้อยละ 46.2

กิตติพิศ นุชพงษ์ (2553) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิเป็นรายไตรมาสระหว่างปี พ.ศ. 2544 ถึง ปี พ.ศ. 2551 ซึ่งเป็นช่วงที่เศรษฐกิจเริ่มมีการขยายตัวหลังจากได้รับผลกระทบจากวิกฤตเศรษฐกิจในปี พ.ศ. 2540 โดยในไตรมาสที่ 3 ปี พ.ศ. 2549 พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีการปรับตัวลดลงต่ำสุด ซึ่งสวนทางกับภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในช่วงดังกล่าว ในการวิเคราะห์ได้ทำการทดสอบคุณสมบัติ Stationary ของตัวแปรทุกตัวที่ใช้ในการศึกษาด้วยวิธี Unit Root

ทดสอบความสัมพันธ์ในระยะยาวโดยวิธี Cointegration และทดสอบความสัมพันธ์ในระยะสั้นโดยวิธี Error Correction Model (ECM)

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเฉพาะในแบบจำลองความสัมพันธ์ในระยะสั้น และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่ไม่ใช่ดอกเบี้ยเฉพาะในแบบจำลองความสัมพันธ์ในระยะยาว และพบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ และปริมาณสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในแบบจำลองความสัมพันธ์ทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ พรทิวา กองศักดิ์ (2545) ที่ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนดส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์ไทย หลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทย ได้แก่ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

นรุติ นรสารทูล (2546) ศึกษาเรื่อง การกำหนดส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่ออธิบายถึงพฤติกรรมของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยในการกำหนด ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากที่เหมาะสมที่สุด ที่จะทำให้ธนาคารพาณิชย์ได้รับกำไรสูงสุด ตามเงื่อนไข และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ผลการศึกษาพบว่า หากธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบที่มีการจ่ายเงินสมทบกองทุนฟื้นฟู การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ที่เพิ่มขึ้น ธนาคารพาณิชย์จะเรียกร้องส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ในส่วนหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญพบว่า มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย เนื่องมาจากเป็นช่วงที่ผู้กู้ไม่มีความสามารถเพียงพอที่จะชำระหนี้คืนให้กับธนาคารพาณิชย์ได้ ดังนั้นเพื่อตัดลดภาระหนี้สูญลงธนาคารพาณิชย์ทั้งระบบจึงจำเป็นต้องยอมรับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ลดลงนอกจากนี้ ยังพบว่า สภาพคล่องในระบบธนาคารพาณิชย์โดยรวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ไตรมาสที่ 3 ของปี พ.ศ. 2541 ในขณะที่ธนาคารพาณิชย์โดยรวมไม่สามารถปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นได้ ทำให้ธนาคารพาณิชย์โดยรวมต่างเรียกร้องส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น สัดส่วนสินเชื่อต่อเงินฝากผลลัพธ์ที่ได้กลับเป็นบวก กรณีการศึกษาแยกรายธนาคารพาณิชย์ผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่นำมาศึกษาจะแสดงผลของความสัมพันธ์ต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยต่างกันออกไปในแต่ละธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้เป็นเพราะความแตกต่างที่ค่อนข้างมากของลักษณะของตัวแปรในแต่ละธนาคาร

พาณิชย์เป็นสำคัญ

และผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรที่ความสัมพันธ์ต่อกำไรของธนาคารพาณิชย์ มีเพียง ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารกรุงศรีอยุธยาและธนาคารสินเอเซียเท่านั้น ที่มีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญและมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ทั้งนี้ เป็นเพราะปัญหาของคุณภาพหนี้ที่ ธนาคารพาณิชย์เหล่านี้มีอยู่ สำหรับความสามารถการปล่อยสินเชื่อซึ่งแสดงนัยสำคัญของกำไรของ ธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ นั้น จะแสดงทิศทางความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันตามแต่ละธนาคาร พาณิชย์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินเชื่อ ต้นทุนทางด้านเงินฝาก และการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะ สูญต่อสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ ตัวแปรที่เป็นต้นทุนการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ ซึ่ง ได้แก่ หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อและต้นทุนในการบริหาร จะมีความสัมพันธ์ในทิศทาง ตรงกันข้ามกับผลกำไรจากการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ส่วนใหญ่

อโนมา ศรีสุขเกษม (2543) ศึกษาเรื่อง ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับจริงมีความแตกต่างกับส่วน ต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝากหรือไม่ องค์ประกอบของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีผลต่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมากน้อยแค่ไหน และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ ธนาคารพาณิชย์ได้รับจริงกับปริมาณสินเชื่อ ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง และส่วนต่างระหว่าง อัตราดอกเบี้ยเงินกู้และเงินฝาก

ผลการศึกษาพบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับเป็นไปตามดอกเบี้ยรับ และดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดขึ้นจริงของธนาคารพาณิชย์แต่ละขนาด โดยในช่วงก่อนวิกฤตการณ์ธนาคาร พาณิชย์ทุกแห่งมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเป็นบวก ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีส่วนต่างอัตรา ดอกเบี้ยที่ได้รับจริงสูงสุด รองลงมาคือธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก เนื่องจากธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีดอกเบี้ยจ่ายเฉลี่ยในระดับที่ต่ำกว่า และธนาคารพาณิชย์ ขนาดใหญ่มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยในสัดส่วนที่สูง รองลงมาได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ ขนาดกลางและธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก อย่างไรก็ตามภายหลังจากวิกฤตการณ์ธนาคารพาณิชย์ บางแห่งมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเป็นลบ เนื่องมาจากปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ทำให้ดอกเบี้ย รับลดลงอย่างมาก ขณะที่ดอกเบี้ยจ่ายลดลงไม่มากนัก แต่ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ก็ยังมีส่วนต่าง อัตราดอกเบี้ยที่ได้รับจริงสูงสุด รองลงมาคือธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก และธนาคารพาณิชย์ขนาด กลางซึ่งแทบไม่ได้รับส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเลยเนื่องจากปัญหาหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ของระบบ ธนาคารพาณิชย์ นอกจากนี้ยังมีงานวิจัยของ กานต์ เมธิปกรณ์ (2544) ศึกษาเรื่อง ปัจจัยกำหนด ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทย ผลการศึกษาพบว่า ช่วงเกิดวิกฤตเศรษฐกิจปี พ.ศ. 2540 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เป็นผลตอบแทนในการทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงิน ซึ่งเป็น

ส่วนประกอบหลักของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารพาณิชย์ได้รับจริง (Ex post spreads) พบว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ได้รับ Ex Post Spreads ที่มากกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและขนาดเล็ก ส่วนในช่วงระหว่างเกิดวิกฤต ผลการศึกษา Ex Post Spreads ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของธนาคารพาณิชย์

ในการศึกษาครั้งนี้ได้อาศัยรูปแบบการศึกษาของ กิตติพศ นุชพงษ์ (2553) และนรวุฒินรศารทูล (2546) มาปรับประยุกต์ใช้สำหรับการศึกษาเป็นหลัก เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ โดยการนำผลการศึกษาที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการศึกษาเพิ่มเติม

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสถียรด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร ผู้วิจัยศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากงบการเงินกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รวมถึงข้อมูลจากแหล่งอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม โดยนำข้อมูลดังกล่าวมาทำการทดสอบสมมติฐานวิจัยซึ่งมีขั้นตอนวิธีดำเนินการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
5. ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์

การศึกษครั้งนี้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานวิจัยโดยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษครั้งนี้ คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ โดยเก็บข้อมูลในช่วงปี พ.ศ. 2553- 2556 ซึ่งมีสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ทั้งหมดจำนวน 6 หน่วยงาน ประกอบด้วย สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข และสหกรณ์ออมทรัพย์ส่วนราชการอื่น ๆ ที่ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ รวมทั้งสิ้น 342 สหกรณ์

การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างโดย มีหลักเกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

1. เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีข้อมูลงบการเงินปรากฏบนฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ครบถ้วนสมบูรณ์ สามารถเก็บข้อมูลที่นำมาศึกษาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2556 รวมระยะเวลา 4 ปี
2. เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีการดำเนินงานในรอบระยะเวลาบัญชี 12 เดือนรอบปีบัญชีระหว่างเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม ในการกำหนดช่วงที่ศึกษาเพื่อให้ได้ข้อมูลในการวัดค่าตัวแปรต่าง ๆ อย่างครบถ้วน แม่นยำ และสามารถเปรียบเทียบผลการวิจัยได้

3. เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่เปิดเผยข้อมูลด้านการเงินบนเว็บไซต์ของหน่วยงานสหกรณ์นั้น ๆ

4. เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีผลการดำเนินงานแสดงสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ทั้งนี้การเก็บรวบรวมข้อมูลสหกรณ์ดังกล่าวได้จำนวนตัวอย่างในการศึกษาทั้งสิ้น 119 ตัวอย่าง ดังแสดงตามตารางที่ 3-1

ตารางที่ 3-1 จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

รายการกระทบยอดจำนวนสหกรณ์ ออมทรัพย์ภาคราชการ	จำนวน สหกรณ์ ปี 2553	จำนวน สหกรณ์ ปี 2554	จำนวน สหกรณ์ ปี 2555	จำนวน สหกรณ์ ปี 2556	รวม
สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการตามทะเบียน ที่มีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL)	165	59	52	66	342
<u>หัก</u> สหกรณ์ที่ไม่สามารถสืบค้นข้อมูลบน เว็บไซต์ได้	59	33	23	38	153
<u>หัก</u> สหกรณ์ที่ข้อมูลไม่ครบถ้วน	32	14	15	9	70
จำนวนตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	74	12	14	19	119

หลังจากที่ได้กลุ่มตัวอย่างแล้ว สามารถแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามประเภทหน่วยงานได้
ดังตารางที่ 3-2

ตารางที่ 3-2 กลุ่มตัวอย่างแบ่งตามประเภทหน่วยงาน

รายการกระทบบยอดจำนวนสหกรณ์	ปี พ.ศ. 2553-2556	
	จำนวนสหกรณ์	ร้อยละ
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	15	12.60%
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	21	17.65%
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	52	43.70%
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	7	5.88%
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข	4	3.36%
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ	20	16.81%
รวม	119	100.00%

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยความเสี่ยงด้านสินเชื่อวัดจากร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยความสามารถในการทำกำไรวัดจากร้อยละอัตรากาไรสุทธิของกำไรสุทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ((กำไรสุทธิปีปัจจุบัน – กำไรสุทธิปีก่อน)/ กำไรสุทธิปีก่อน x 100) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) จากฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เว็บไซต์หน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ โดยเป็นข้อมูลในงบการเงิน รายงานประจำปีและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2556

วิธีดำเนินการวิจัย

เก็บรวบรวมข้อมูล อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญ สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ กำไรจากการดำเนินงาน ปริมาณสินเชื่อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน อัตราเงินเฟ้อ ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553-2556 ของ

สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) เป็นสถิติที่ใช้ศึกษาข้อมูล เพื่อบรรยายคุณลักษณะของตัวอย่าง โดยแสดงเป็น ค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) ใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานวิจัยที่ 1 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ และสมมติฐานวิจัยที่ 2 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร

ตัวแบบที่ใช้ทดสอบความสัมพันธ์

ตัวแบบที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ตามสมมติฐานวิจัยที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) กำหนดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

$$NPL_{it} = \beta_0 + \beta_1(S_{it}) + \beta_2(IR_t) + \beta_3(IN_t) + \beta_4(SIZE_{it}) + \beta_5(KIND_{1it}) + \beta_6(KIND_{2it}) + \beta_7(KIND_{3it}) + \beta_8(KIND_{4it}) + \beta_9(KIND_{5it}) + \varepsilon \dots\dots\dots(1)$$

ตัวแบบที่ใช้หาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ตามสมมติฐานวิจัยที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) กำหนดแบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา ดังนี้

$$NIG_{it} = \beta_0 + \beta_1(S_{it}) + \beta_2(IR_t) + \beta_3(IN_t) + \beta_4(SIZE_{it}) + \beta_5(KIND_{1it}) + \beta_6(KIND_{2it}) + \beta_7(KIND_{3it}) + \beta_8(KIND_{4it}) + \beta_9(KIND_{5it}) + \varepsilon \dots\dots\dots(2)$$

โดย

NPL = ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

NIG = ความสามารถในการทำกำไร

S = ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย

IR = อัตราเงินเฟ้อ
 IN = ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน
 SIZE = ขนาดสหกรณ์
 KIND= ประเภทสหกรณ์
 การวัดค่าตัวแปร
 ตัวแปรตาม (Dependent variable)

1. สมมติฐานวิจัยที่ 1

1.1 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Non-Performing Loan: NPL) โดยวัดจากร้อยละสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t ณ วันสิ้นงวดบัญชี แทนด้วยตัวแปร NPL วัดค่าโดย

$$NPL = \frac{\text{สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ } i \text{ ณ วันสิ้นงวดปีที่ } t \times 100}{\text{สินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ } i \text{ ณ วันสิ้นงวดปีที่ } t}$$

2. สมมติฐานวิจัยที่ 2

2.2 ความสามารถในการทำกำไร (Net Income Growth: NIG) วัดจากร้อยละอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t ณ วันสิ้นงวดบัญชี แทนด้วยตัวแปร NIG วัดค่าโดย

$$NIG = \frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \times 100$$

ตัวแปรอิสระ

ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ (Spreads: S) วัดจากส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t ณ วันสิ้นงวดบัญชี และอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t ณ วันสิ้นงวดบัญชี แทนด้วยตัวแปร S

$S =$ อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ณ วันสิ้นงวดปีที่ t
 $t -$ อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i
 ณ วัน สิ้นงวดปีที่ t

ตัวแปรควบคุม

1. อัตราเงินเฟ้อ (Inflation rate: IR) หมายถึง อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาของปี ปัจจุบันเปรียบเทียบกับดัชนีราคาของปีก่อน การวัดอัตราเงินเฟ้อใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป

(Consumer Price Index: CPI) เป็นตัววัดภาวะเงินเฟ้อ แทนด้วยตัวแปร IR

2. ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (Interest rate: IN) วัดจากส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสูงสุดธนาคารพาณิชย์ ในปีที่ t ณ วันสิ้นงวดบัญชี และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนสูงสุดธนาคารพาณิชย์ ในปีที่ t ณ วันสิ้นงวดบัญชี แทนด้วยตัวแปร IN

$IN =$ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสูงสุดธนาคารพาณิชย์ ณ วันสิ้นงวดปีที่ $t -$
 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนสูงสุดธนาคารพาณิชย์ ณ วันสิ้นงวดปีที่ t

ตารางที่ 3-3 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน : ธนาคารพาณิชย์

รายการ/ปี	ช.ค. 53	ช.ค. 54	ช.ค. 55	ช.ค. 56
อัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน : ธนาคารพาณิชย์				
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้				
อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดี (สูงสุด)	7	8.45	8.45	8.20
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก				
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน (สูงสุด)	1.30	2.25	2.05	2.50
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของสถาบันการเงิน	5.70	6.20	6.40	5.70

3. ขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ (SIZE) คือ ขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปีที่ t โดยใช้เกณฑ์การจัดขนาดของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งได้จากค่าคะแนน

รวม 3 ตัวแปรในการชี้วัดขนาดสหกรณ์ ได้แก่ ทุนดำเนินงาน รายได้ธุรกิจหลัก และจำนวนสมาชิก ณ วันสิ้นงวดบัญชี โดยการทดสอบความสัมพันธ์ในสมมติฐานงานวิจัยนี้ กำหนดให้ค่าคะแนนขนาดสหกรณ์ 6.51-9.25 เป็นตัวแทนสหกรณ์ขนาดเล็ก และค่าคะแนนขนาดสหกรณ์ 9.26-12.00 เป็นตัวแทนสหกรณ์ขนาดใหญ่ ทั้งนี้หากขนาดของสหกรณ์มีความแตกต่างกันอาจมีผลต่อจำนวนสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกัน แทนด้วยตัวแปร SIZE วัดค่าโดย

SIZE	=	ค่าคะแนนรวม 3 ตัวแปรในการชี้วัดขนาดสหกรณ์ ณ สิ้นงวดที่ t
1	=	ค่าคะแนนขนาดสหกรณ์ 9.26-12.00 กำหนดให้เป็นสหกรณ์ขนาดใหญ่
0	=	ค่าคะแนนขนาดสหกรณ์ 6.51-9.25 กำหนดให้เป็นสหกรณ์ขนาดเล็ก

4. ประเภทสหกรณ์ (KIND) คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐราชการของสหกรณ์ i ในปีที่ t โดยใช้เป็นตัวแปรควบคุมในตัวแบบวัดค่าโดยใช้ตัวแปรหุ่น (Dummy variables) มีตัวแปรหุ่น 5 ตัว จากสหกรณ์ออมทรัพย์ภาครัฐราชการ 6 ประเภท แทนด้วยตัวแปร KIND วัดค่าโดย

KIND ₁	คือ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
1	=	เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ครู
0	=	อื่น ๆ
KIND ₂	คือ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
1	=	เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ
0	=	อื่น ๆ
KIND ₃	คือ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
1	=	เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร
0	=	อื่น ๆ
KIND ₄	คือ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
1	=	เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย
0	=	อื่น ๆ
KIND ₅	คือ	กลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข
1	=	เป็นสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข
0	=	อื่น ๆ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ลักษณะทั่วไปของข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มุ่งที่จะศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้ข้อมูลทุติยภูมิเก็บรวบรวมข้อมูลจากงบการเงินที่ปรากฏบนฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์และเว็บไซต์หน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ศึกษาข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2556 โดยข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษามีจำนวนทั้งสิ้น 119 ตัวอย่าง โดยมีผลการวิเคราะห์ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา

เป็นการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปรในตัวแบบที่ได้จากการศึกษาในภาพรวม สำหรับสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าต่ำสุด (Minimum)
3. ค่าสูงสุด (Maximum)
4. ค่าเฉลี่ย (Mean)
5. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ตารางที่ 4-1 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดงค่าร้อยละของประเภทของกลุ่มตัวอย่าง (n = 119)

ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ	จำนวน (สหกรณ์)	ร้อยละ
สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ	15	12.60
สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร	21	17.65
สหกรณ์ออมทรัพย์ครู	52	43.70
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย	7	5.88

ตารางที่ 4-1 (ต่อ)

ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ	จำนวน (สหกรณ์)	ร้อยละ
สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข	4	3.36
สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ	20	16.81
รวม	119	100

จากตารางที่ 4-1 พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ครุคิดเป็นร้อยละ 43.70 รองลงมาคือประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ทหารคิดเป็นร้อยละ 17.65 สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 16.81 สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจคิดเป็นร้อยละ 12.60 สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยคิดเป็นร้อยละ 5.88 และสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุขคิดเป็นร้อยละ 3.36 ตามลำดับ

ตารางที่ 4-2 ค่าสถิติเชิงพรรณนาแสดง ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ความสามารถในการทำกำไร ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเพื่อและส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน

ตัวแปร	ค่าต่ำสุด	ค่าสูงสุด	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน
ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL)	0.05	18.11	1.63	2.55
ความสามารถในการทำกำไร (NIG)	-18.92	31.37	10.22	9.63
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (S)	0.75	5.50	3.23	0.80
อัตราเงินเพื่อ (IR)	96.33	105.27	98.91	3.58
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (IN)	5.70	6.40	5.83	0.26

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) = ร้อยละสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

ความสามารถในการทำกำไร (NIG) = ร้อยละอัตรการเติบโตของกำไรสุทธิ (NIG)

จากตารางที่ 4-2 เป็นข้อมูลวิเคราะห์เบื้องต้นที่ผู้วิจัยใช้วิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ จากกลุ่มตัวอย่าง 119 ตัวอย่าง พบว่า ความเสี่ยงด้านสินเชื่อโดยวัดจากร้อยละสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.05 ค่าสูงสุดเท่ากับ 18.11 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.63 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.55 ความสามารถในการทำกำไรโดยวัดจากร้อยละอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ มีค่าต่ำสุด -18.92 อัตราการเติบโตติดลบ แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายสูงทำให้ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วงเวลาหนึ่งขาดทุน ค่าสูงสุด 31.37 แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์มีความสามารถในการทำกำไรอย่างมีประสิทธิภาพ โดยควบคุมค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ได้ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.22 และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 9.63 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย วัดค่าจากผลต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญซึ่งเป็นประเภทการกู้ที่มีปริมาณเงินให้กู้สูงสุด เงื่อนไขการปล่อยกู้ไม่ยุ่งยาก โอกาสเกิดความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้จากลูกหนี้เงินให้กู้ประเภทนี้จึงสูง กับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษซึ่งเป็นประเภทเงินรับฝากที่มีปริมาณเงินรับฝากสูงสุด มีสภาพคล่องและผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยสูง พบว่ามีค่าต่ำสุด 0.75 ค่าสูงสุด 5.50 ค่าเฉลี่ย 3.23 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.80 อัตราเงินเพื่อ ใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาของปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับดัชนีราคาของปีก่อน การวัดอัตราเงินเพื่อใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป พบว่า มีค่าต่ำสุด 96.33 ค่าสูงสุด 105.27 ค่าเฉลี่ย 98.91 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.58 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินวัดจากส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสูงสุดธนาคารพาณิชย์ เนื่องจากการปล่อยกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่นำมาศึกษาเป็นการปล่อยกู้ให้กับสมาชิกเป็นหลัก ดังนั้นอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ในตลาดเงินจึงใช้อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสูงสุดธนาคารพาณิชย์มาทำการทดสอบเพราะเป็นกลุ่มลูกค้ารายย่อยที่ให้ผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยสูงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนสูงสุดธนาคารพาณิชย์ ซึ่งเป็นประเภทเงินฝากระยะสั้นที่มีสภาพคล่องและผลตอบแทนจากอัตราดอกเบี้ยสูง พบว่ามีค่าต่ำสุด 5.70 ค่าสูงสุด 6.40 ค่าเฉลี่ย 5.83 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.26

ผลการทดสอบสมมติฐานวิจัย

จากวัตถุประสงค์การวิจัยที่ต้องการศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ สำหรับปี พ.ศ. 2553-2556 ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานวิจัย ดังนี้

การทดสอบสมมติฐานวิจัยตัวแบบที่ 1 คือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) หาคความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยมี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์เป็นตัวแปรควบคุม

$$NPL_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(S_{i,t}) + \beta_2(IR_t) + \beta_3(IN_t) + \beta_4(SIZE_{i,t}) + \beta_5(KIND_{1i,t}) + \beta_6(KIND_{2i,t}) + \beta_7(KIND_{3i,t}) + \beta_8(KIND_{4i,t}) + \beta_9(KIND_{5i,t}) + \varepsilon \dots\dots\dots(1)$$

การทดสอบสมมติฐานวิจัยตัวแบบที่ 2 คือ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) หาคความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยมี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์และประเภทสหกรณ์เป็นตัวแปรควบคุม

$$NIG_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(S_{i,t}) + \beta_2(IR_t) + \beta_3(IN_t) + \beta_4(SIZE_{i,t}) + \beta_5(KIND_{1i,t}) + \beta_6(KIND_{2i,t}) + \beta_7(KIND_{3i,t}) + \beta_8(KIND_{4i,t}) + \beta_9(KIND_{5i,t}) + \varepsilon \dots\dots\dots(2)$$

โดย

$NPL_{i,t}$ = ความเสี่ยงด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t

$NIG_{i,t}$ = ความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t

$S_{i,t}$ = ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t

IR_t = อัตราเงินเฟ้อ ปีที่ t

IN_t = ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ปีที่ t

IN_t = ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในท้องตลาด ปีที่ t

$SIZE_{i,t}$ = ขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ i ในปี t

$KIND_{1i,t}$ = ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ i

ใช่ = 1 ไม่ใช่ = 0

$KIND_{2i,t}$ = ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ สหกรณ์ i

ใช่ = 1 ไม่ใช่ = 0

$KIND_{3i}$ = ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร สหกรณ์ i

ใช่ = 1 ไม่ใช่ = 0

$$\text{KIND}_{4i,t} = \text{ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย สหกรณ์ } i$$

$$\text{ใช่} = 1 \quad \text{ไม่ใช่} = 0$$

$$\text{KIND}_{5i,t} = \text{ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/สาธารณสุข สหกรณ์ } i$$

$$\text{ใช่} = 1 \quad \text{ไม่ใช่} = 0$$

ตารางที่ 4-3 ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสียด้านสินเชื่อ และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยมี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์เป็นตัวแปรควบคุม (n=119)

สมการการถดถอยพหุคูณ ตัวแบบที่ 1

$$\text{NPL}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(S_{i,t}) + \beta_2(\text{IR}_t) + \beta_3(\text{IN}_t) + \beta_4(\text{SIZE}_{i,t}) + \beta_5(\text{KIND}_{1i,t}) + \beta_6(\text{KIND}_{2i,t}) + \beta_7(\text{KIND}_{3i,t}) + \beta_8(\text{KIND}_{4i,t}) + \beta_9(\text{KIND}_{5i,t}) + \varepsilon \dots\dots\dots(1)$$

สมการถดถอยพหุคูณ ตัวแบบที่ 2

$$\text{NIG}_{i,t} = \beta_0 + \beta_1(S_{i,t}) + \beta_2(\text{IR}_t) + \beta_3(\text{IN}_t) + \beta_4(\text{SIZE}_{i,t}) + \beta_5(\text{KIND}_{1i,t}) + \beta_6(\text{KIND}_{2i,t}) + \beta_7(\text{KIND}_{3i,t}) + \beta_8(\text{KIND}_{4i,t}) + \beta_9(\text{KIND}_{5i,t}) + \varepsilon \dots\dots\dots(2)$$

ตัวแปรตาม	ตัวแบบที่ 1			ตัวแบบที่ 2		
	NPL			NIG		
ตัวแปรอิสระ	B	t-value	Sig	B	t-value	Sig
S	0.702	2.525	0.013**	-1.687	-1.465	0.146
IR	-0.101	-1.476	0.143	-0.144	-0.511	0.611
IN	-0.633	-0.692	0.491	-4.273	-1.128	0.262
SIZE	-2.201	-2.828	0.006***	7.590	2.355	0.020**
KIND ₁	2.242	3.490	0.001***	-1.490	-0.560	0.577
KIND ₂	1.167	1.430	0.156	3.024	0.895	0.373
KIND ₃	1.508	2.079	0.040**	-2.435	-0.810	0.420
KIND ₄	5.801	5.584	0.000***	-2.426	-0.564	0.574
KIND ₅	-0.326	-0.263	0.793	-5.561	-1.085	0.280

ตารางที่ 4-3 (ต่อ)

R	0.533	0.374
R ²	0.284	0.140
Adjusted R square	0.225	0.069
F	4.797	1.967
p-value	0.000***	0.050**
n	119	119

ตัวแปรตาม คือ ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL)

ตัวแปรตาม คือ ความสามารถในการทำกำไร (NIG)

***ระดับนัยสำคัญ 0.01 ** ระดับนัยสำคัญ 0.05 * ระดับนัยสำคัญ 0.10

วัดค่าโดย

NPL คือ วัดค่าโดยใช้อัตราร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

NIG คือ วัดจากร้อยละอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

$$\left(\frac{\text{กำไรสุทธิปีปัจจุบัน} - \text{กำไรสุทธิปีก่อน}}{\text{กำไรสุทธิปีก่อน}} \right) \times 100$$

S คือ วัดค่าโดยใช้ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญกับอัตราเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษ

IR คือ อัตราเงินเฟ้อ วัดค่าโดยใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาของปีปัจจุบันเปรียบเทียบกับดัชนีราคาของปีก่อน การวัดอัตราเงินเฟ้อใช้ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป (Consumer Price Index: CPI)

IN คือ วัดจากส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้ารายย่อยชั้นดีสูงสุดธนาคารพาณิชย์กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนสูงสุดธนาคารพาณิชย์

SIZE คือ ขนาดสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

KIND₁ คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ครู = 1 อื่น ๆ = 0

KIND₂ คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ = 1 อื่น ๆ = 0

KIND₃ คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร = 1 อื่น ๆ = 0

KIND₄ คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย = 1 อื่น ๆ = 0

KIND₅ คือ ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข = 1 อื่น ๆ = 0

จากตารางที่ 4-3 ตัวแบบที่ 1 พบว่าตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่าง ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ (NPL) โดยมี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์ เป็นตัวแปรควบคุม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากการวิเคราะห์ได้ค่า F-test เท่ากับ 4.797 ค่า p-value เท่ากับ 0.000 ซึ่งน้อยกว่าระดับนัยสำคัญ 0.05 จากผลการทดสอบดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย เงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย ในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์ สามารถอธิบายความผันผวนของความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ได้เท่ากับร้อยละ 22.5 (Adjusted R square = 0.225) แสดงให้เห็นว่าตัวแบบมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (Spread) กับความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ (NPL)

สามารถสรุปได้ว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ 0.702 ($t = 2.525$; Sig = 0.013) แสดงให้เห็นว่า เมื่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นมีผลทำให้ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ(NPL)สูงขึ้น หรือหากส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยลดลงมีผลทำให้ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ต่ำลง สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า ขนาดสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ในทิศทางลบกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ -2.201 ($t = -2.828$; Sig = 0.006) แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ขนาดใหญ่มีความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก อัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ -0.101 ($t = -1.476$; Sig = 0.143) แสดงให้เห็นว่า อัตราเงินเฟ้อไม่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ -0.633 ($t = -0.692$; Sig = 0.491) แสดงให้เห็นว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินไม่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL)

ประเภทสหกรณ์ ผลการวิเคราะห์พบว่า ประเภทของสหกรณ์ที่ต่างกันมีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่แตกต่างกัน โดยพบว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครู มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_5) เท่ากับ 2.242 ($t = 3.490$; Sig = 0.001) สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_6) เท่ากับ 1.508 ($t = 2.079$; Sig = 0.040) และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_8) เท่ากับ 5.801 ($t = 5.584$; Sig = 0.000) แสดงให้เห็นว่า ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข ผลการวิเคราะห์ไม่พบความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) จากข้างต้นสรุปได้ว่า สหกรณ์ออมทรัพย์

ภาคราชการที่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้นส่งผลให้ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ(NPL) สูงขึ้น จึงยอมรับสมมติฐาน วิจัยที่ 1 ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ และจากตารางที่ 4-3 ตัวแบบที่ 2 พบว่า ตัวแบบที่ใช้ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยมี อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์และประเภทสหกรณ์เป็นตัวแปรควบคุม ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 จากการวิเคราะห์ได้ค่า F-test เท่ากับ 1.967 ค่า p-value เท่ากับ 0.050 ซึ่งเท่ากับระดับนัยสำคัญ 0.05 จากผลการทดสอบดังกล่าว สามารถสรุปได้ว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์และประเภทสหกรณ์ สามารถอธิบายความผันผวนของการทำกำไรได้เท่ากับร้อยละ 6.9 (Adjusted R square = 0 .069) แสดงให้เห็นว่าตัวแบบมีความเหมาะสมในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร

จากการศึกษาไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไรโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ -1.687 ($t = -1.465$; Sig = 0.146) แสดงให้เห็นว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร สำหรับตัวแปรควบคุมพบว่า ขนาดสหกรณ์ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ 7.590 ($t = 2.355$; Sig = 0.020) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก นอกจากนี้ยังพบว่า อัตราเงินเฟ้อไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_2) เท่ากับ -0.144 ($t = -0.511$; Sig = 0.611) แสดงให้เห็นว่า อัตราเงินเฟ้อไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_3) เท่ากับ -0.633 ($t = -0.692$; Sig = 0.491) แสดงให้เห็นว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร และผลการวิเคราะห์ไม่พบความสัมพันธ์ของประเภทสหกรณ์กับความสามารถในการทำกำไร จากการวิเคราะห์ผลข้างต้นไม่พบความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ ออมทรัพย์ภาคราชการ จึงปฏิเสธสมมติฐานวิจัยที่ 2 ที่กล่าวว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับความสามารถในการทำกำไร

ตารางที่ 4-4 สรุปผลการทดลองสมมติฐานวิจัย

สมมติฐานวิจัย	ผลการทดสอบสมมติฐาน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05
H ₁ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความ เสี่ยงด้านสินเชื่อ	ยอมรับสมมติฐานวิจัย
H ₂ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงลบกับ ความสามารถในการทำกำไร	ไม่ยอมรับสมมติฐานวิจัย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการระหว่างปี พ.ศ. 2553-2556 โดยจากการวิเคราะห์ผลสรุปและอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร กรณีศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ซึ่งถือเป็นสถาบันการเงินที่มีบทบาทต่อเศรษฐกิจและสังคมมีการให้บริการรับฝากและการให้สินเชื่อ โดยยึดถืออุดมการณ์หลักการและวิธีการของสหกรณ์เป็นแนวทางในการดำเนินงาน อันจะนำสหกรณ์ไปสู่ความมั่นคงเข้มแข็งทางการเงินอย่างยั่งยืน งานวิจัยฉบับนี้ได้ทำการศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการระหว่างปี พ.ศ. 2553 – 2556 ตัวอย่างในการศึกษาแบ่งเป็น 6 หน่วยงาน ได้แก่ 1. สหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจ 2. สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร 3. สหกรณ์ออมทรัพย์ครู 4. สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัย 5. สหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุข และ 6. สหกรณ์ออมทรัพย์ราชการอื่น ๆ โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Specific sampling) จำนวน 119 ตัวอย่าง จากการศึกษาวิจัยได้รวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) เก็บข้อมูลงบการเงินที่ปรากฏบนฐานข้อมูลกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และเว็บไซต์หน่วยงานสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ

วิธีการศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์เบื้องต้น โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา แสดงค่าร้อยละ ค่าต่ำสุด ค่าสูงสุด ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานวิจัยด้วยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ที่ระดับนัยสำคัญ .05 โดยตัวแปรที่นำมาศึกษาได้แก่ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (S) ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) ความสามารถในการทำกำไร (NIG) โดยมีอัตราเงินเฟ้อ (IR) ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (IN) ขนาดสหกรณ์ (SIZE) และประเภทสหกรณ์ (KIND) เป็นตัวแปรควบคุม

ผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ (Multiple regression analysis) ตามตัวแบบที่ 1 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (S) กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (NPL) พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดย

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ 0.702 ($t = 2.525$; $\text{sig} = 0.013$) แสดงให้เห็นว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่มีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษสูง มีผลทำให้เกิดความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อสูง และผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมพบว่า ขนาดสหกรณ์ (SIZE) มีความสัมพันธ์เชิงลบกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ -2.201 ($t = -2.828$; $\text{sig} = 0.006$) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่จะมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก อัตราเงินเฟ้อ (IR) และส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (IN) ไม่มีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ แสดงให้เห็นว่า อัตราเงินเฟ้อและส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินไม่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ประเภทสหกรณ์ (KIND) พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมีความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ส่วนสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาล/ สาธารณสุขไม่พบความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อ แสดงให้เห็นว่า ประเภทสหกรณ์ที่ต่างกันมีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อที่แตกต่างกัน

สำหรับผลการทดสอบเชิงอนุมานของการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ตามตัวแบบที่ 2 เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (S) กับความสามารถในการทำกำไร (NIG) พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_1) เท่ากับ -1.687 ($t = -1.465$; $\text{sig} = 0.146$) แสดงให้เห็นว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้สามัญกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากออมทรัพย์พิเศษไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ และผลการวิเคราะห์ตัวแปรควบคุมในตัวแบบพบว่า ขนาดสหกรณ์ (SIZE) มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความสามารถในการทำกำไร โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (β_4) เท่ากับ 7.590 ($t = 2.355$; $\text{sig} = 0.020$) แสดงให้เห็นว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก ส่วนอัตราเงินเฟ้อ (IR) ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน (IN) และประเภทสหกรณ์ (KIND) ไม่มีความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร แสดงให้เห็นว่าอัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินและประเภทสหกรณ์ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยแยกออกเป็น 2 ส่วนตามผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสียด้านสินเชื่อ

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 1 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสียด้านสินเชื่อของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ จำนวน 119 ตัวอย่าง พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มขึ้นจะทำให้ความเสียด้านสินเชื่อซึ่งวัดจากร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการสูงขึ้น เพราะเมื่อสหกรณ์เรียกส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเพิ่มขึ้น ย่อมมีความเสี่ยงจากการผิดนัดชำระหนี้มากขึ้น โดยเป็นไปตามสมมติฐานวิจัย และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพิศ นุชพงษ์ (2553) พบว่าส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกันกับร้อยละของสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ต่อสินเชื่อทั้งหมดของธนาคารพาณิชย์ รวมถึงงานวิจัย พรทิศา กองศักดิ์ (2545) พบว่า ปัจจัยที่มีบทบาทสำคัญต่อส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ไทยได้แก่ ปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารพาณิชย์มีความสัมพันธ์เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับปริมาณหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้

ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร

จากผลการวิจัยที่ได้ศึกษาตามตัวแบบที่ 2 ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่สหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการเรียกร้อง ไม่มีผลต่อความสามารถในการทำกำไร ซึ่งวัดจากร้อยละอัตราการเติบโตของกำไรสุทธิ การที่สหกรณ์สร้างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยมากนั้นเป็นการคาดหวังว่าสหกรณ์จะได้กำไรมาก แต่การสร้างส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินกู้กับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากที่สูง โดยอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สูง อาจก่อให้เกิดการปล่อยสินเชื่อให้แก่ลูกหนี้ที่ไม่มีคุณภาพทำให้เกิดหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) คือลูกหนี้ไม่สามารถจะชำระเงินต้นและดอกเบี้ยคืนเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 เดือนขึ้นไป มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น หนี้สูญหรือหนี้สงสัยจะสูญมีปริมาณสูงขึ้น สหกรณ์จึงจำเป็นต้องตั้งสำรองเพื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายจ่ายเพิ่มมากขึ้น ถึงแม้การสร้างส่วนต่างมากเพื่อให้ได้รายรับมาก แต่รายจ่ายก็มากตามไปด้วย จึงทำให้ผลการทดสอบไม่พบความสัมพันธ์เชิงลบระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยไม่เป็นไปตามสมมติฐานวิจัย และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรวิมล นรสารทูล (2546) พบว่า ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ ได้แก่ ธนาคารกรุงศรีอยุธยาและธนาคารสินเอเซีย มีความสัมพันธ์เชิงลบกับกำไรของธนาคารพาณิชย์

นอกจากนี้การศึกษาความสัมพันธ์ของอัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์ เป็นตัวแปรในการควบคุมของทั้ง 2 ตัวแบบที่ศึกษา พบความสัมพันธ์ของขนาดสหกรณ์กับความเสียด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร โดยพบว่า สหกรณ์ขนาดใหญ่มีความเสียด้านสินเชื่อต่ำกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก เนื่องจากสหกรณ์

ขนาดใหญ่มีส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากเฉลี่ยต่ำกว่า สหกรณ์ขนาดเล็ก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่มากมีปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ น้อยกว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา ศรีสุขเกษม (2543) พบว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางมีส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยกู้และเงินฝากสูงกว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ แสดงให้เห็นว่าธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางมีปัญหานี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้มากกว่า ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ และจากการศึกษายังพบว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรสูงกว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่ เนื่องจากสหกรณ์ขนาดใหญ่มีอัตราการเติบโตกำไรสุทธิเฉลี่ยสูงกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าสหกรณ์ขนาดใหญ่มีความสามารถในการทำกำไรมากกว่าสหกรณ์ขนาดเล็ก สอดคล้องกับงานวิจัยของ อโนมา ศรีสุขเกษม (2543) พบว่า ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่มีผลตอบแทนต่อสินทรัพย์เฉลี่ยในสัดส่วนที่สูง รองลงมาได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ขนาดกลางและธนาคารพาณิชย์ขนาดเล็ก อัตราเงินเฟ้อและส่วนต่างดอกเบี้ยในตลาดเงิน ไม่พบความสัมพันธ์กับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร แสดงให้เห็นว่า อัตราเงินเฟ้อและส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงินนั้น ไม่มีผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร ประเภทสหกรณ์พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์ครู สหกรณ์ออมทรัพย์ทหาร และสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยมีความความสัมพันธ์กับความเสี่ยงทางด้านสินเชื่อ แต่ไม่พบความสัมพันธ์กับความสามารถในการทำกำไร และไม่พบความสัมพันธ์ของสหกรณ์ออมทรัพย์ตำรวจและสหกรณ์ออมทรัพย์โรงพยาบาลกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไร ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเภทสหกรณ์ที่ต่างกันย่อมส่งผลต่อความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ นรวุฒิ นรสารทูล (2546) ที่พบว่าความสามารถในการปล่อยสินเชื่อที่แสดงนัยสำคัญของกำไรของธนาคารพาณิชย์เป็นส่วนใหญ่ จะแสดงทิศทางความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันตามแต่ละธนาคารพาณิชย์ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสินเชื่อ ต้นทุนทางด้านเงินฝาก และการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญต่อสินเชื่อของธนาคารพาณิชย์นั้น ๆ เป็นสำคัญ

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อและความสามารถในการทำกำไรของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการ ทำให้ทราบว่า เมื่อสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการปรับขนาดส่วนต่างระหว่างอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมกับอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไปในทิศทางที่ถูกต้องและเหมาะสมตามการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ มีการบริหารจัดการกับความเสี่ยงด้านสินเชื่อซึ่ง ได้แก่ สินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ของสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อมส่งผลดีต่อสหกรณ์ออมทรัพย์ภาคราชการที่ทำหน้าที่เป็นตัวกลางทางการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น แม้จากการศึกษาจะไม่พบความสัมพันธ์ของส่วนต่าง

อัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร อาจเนื่องจากการไม่มีการเพิ่มขึ้นของการตั้งสำรอง เพื่อหนี้สงสัยจะสูญมากนักและลูกหนี้ก็ยังมีการชำระหนี้ดอกเบี้ยแก่สหกรณ์แม้ไม่ตรงตาม กำหนดเวลาการชำระหนี้ จึงทำให้สหกรณ์ยังไม่พิจารณาตัดหนี้สูญและการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะ สูญเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ในอนาคตสหกรณ์ควรพิจารณาการมีส่วนต่างดอกเบี้ยในอัตราที่ไม่สูงมากนัก เนื่องจากการมีส่วนต่างดอกเบี้ยที่สูงจะทำให้เกิดสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้สูงขึ้นตาม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

จากการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยเฉพาะกลุ่มสหกรณ์ที่ผลการ ดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) ดังนั้น การศึกษาครั้งต่อไปควรจะศึกษากลุ่ม สหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานที่ไม่มีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) และสหกรณ์ที่ ผลการดำเนินงานมีสินเชื่อที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ โดยพิจารณาการใช้ตัวแปรด้านอื่นที่อาจมีผลต่อ ความสามารถในการทำกำไร

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2556). รายงานผลการดำเนินงาน และฐานะการเงินสหกรณ์ออมทรัพย์ ประจำปี 2555. กรุงเทพฯ: บอร์น ทู บี พับลิชชิง.
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2557). ระบบฐานข้อมูลทางการเงิน. เข้าถึงได้จาก [http:// www.cad.go.th](http://www.cad.go.th)
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). ระบบฐานข้อมูลสำนักทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์. เข้าถึงได้จาก <http://webhost.cpd.go.th/rlo/>
- กฤษฎา สังขมณี. (2552). การเงินและการธนาคาร. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- กานต์ เมธิ์ปกรณ์. (2544). ปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยธนาคารพาณิชย์ไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิตติพิศ นุชพงษ์. (2553). ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย. งานนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด. (2557). ระบบฐานข้อมูลชุมชนสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด. เข้าถึงได้จาก www.fsct.com
- จุฬาทิพย์ ภัทราวาท. (2553). การจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์. กรุงเทพฯ: เพอร์เฟกการพิมพ์และการออกแบบ.
- ธนวรรณ เงินวิวัฒน์. (2554). การบริหารความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์ขนาดใหญ่ มหาวิทยาลัยศึกษาสหกรณ์ออมทรัพย์หน่วยงานราชการและสถาบันการศึกษา. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยแม่โจ้.
- นรวุฒิ นรสารทูล. (2546). การกำหนดส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พรทิศา กองศักดิ์. (2545). ปัจจัยกำหนดส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยและสินเชื่อบริษัทพาณิชย์ไทย หลังวิกฤตการณ์ทางการเงิน. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- ภาณุพล เพ็ญวิจิตร. (2553). *ปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยและอำนาจตลาดของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เรืองอุไร เศษสูงเนิน และสาโรช อังสุมาลิน. (2548). *ความเสี่ยงทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์*. กรุงเทพฯ: โครงการภาคพิเศษ คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิไลพร หล้าอ่อน. (2555). *ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกำไรและกำไรสุทธิกับกำไรในอนาคตของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบัญชี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ศรชัย เตريمวรกุล. (2543). *ปัจจัยกำหนดส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์ไทย*. วิทยานิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการเงินการธนาคารพาณิชย์, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สรียา อัจฉาสัย. (2553). *การศึกษาความสามารถในการทำกำไรของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในอุตสาหกรรมการแพทย์*. งานนิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สันติบาตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย. (2557). *ระบบฐานข้อมูลสันติบาตรสหกรณ์แห่งประเทศไทย*. เข้าถึงได้จาก <http://www.clt.or.th>.
- สำนักพัฒนาธุรกิจสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2557). *แนวทางปฏิบัติการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์*. เข้าถึงได้จาก <http://webhost.cpd.go.th/ewt/spscpd/download>.
- อโนมา ศรีสุขเกษม. (2543). *ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยของธนาคารพาณิชย์*. งานนิพนธ์เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ, คณะเศรษฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Barajas, A., Steiner, R., & Salazar, N. (1998). Interest spreads in banking: Cost, financial taxation, market power, and loan quality in the Colombian Case 1974 – 96” In *IMF Working Paper*, (p. 41). Washington: International Monetary Fund.
- Montes – Negret, F., & Papi, L. (1996). Are bank interest rate spreads too high?. *World Bank*, 67, 4.
- Randall, R. (1998). Interest rate spreads in The Eastern Caribbiam. In *IMF Working Paper*, (p. 39). Washington: International Monetary Fund.

ภาคผนวก

Correlations

		S	IR	IN	NPL	NIG
Spead	Person Correlation	1	-.134	-.043	.110	-.128
	Sig. (2-tailed)		.147	.624	.234	.166
	N	119	119	119	119	119
IR	Person Correlation	-.134	1	.432**	-.119	-.119
	Sig. (2-tailed)	.147		.000	.196	.198
	N	119	119	119	119	119
IN	Person Correlation	-.043	.432**	1	-.083	-.139
	Sig. (2-tailed)	.624	.000		.368	.131
	N	119	119	119	119	119
NPL	Person Correlation	.110	-.119	-.083	1	-.171
	Sig. (2-tailed)	.234	.196	.368		.063
	N	119	119	119	119	119
NIG	Person Correlation	-.128	-.119	-.139	-.171	1
	Sig. (2-tailed)	.166	.198	.131	.063	
	N	119	119	119	119	119

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed)

* Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed)

ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณของความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความเสี่ยงด้าน
สินเชื่อ และความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยกับความสามารถในการทำกำไร โดยมี
อัตราเงินเฟ้อ ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยในตลาดเงิน ขนาดสหกรณ์ และประเภทสหกรณ์เป็นตัวแปร
ควบคุม (n=119)

ตัวแปรตาม	ตัวแบบที่ 1			ตัวแบบที่ 2		
	NPL			NIG		
ตัวแปรอิสระ	B	t-value	Sig	B	t-value	Sig
S	0.702	2.525	0.013**	-1.687	-1.465	0.146
IR	-0.101	-1.476	0.143	-0.144	-0.511	0.611
IN	-0.633	-0.692	0.491	-4.273	-1.128	0.262
SIZE	-2.201	-2.828	0.006***	7.590	2.355	0.020**
KIND ₁	2.242	3.490	0.001***	-1.490	-0.560	0.577
KIND ₂	1.167	1.430	0.156	3.024	0.895	0.373
KIND ₃	1.508	2.079	0.040**	-2.435	-0.810	0.420
KIND ₄	5.801	5.584	0.000***	-2.426	-0.564	0.574
KIND ₅	-0.326	-0.263	0.793	-5.561	-1.085	0.280
R		0.533			0.374	
R ²		0.284			0.140	
Adjusted R square		0.225			0.069	
F		4.797			1.967	
p-value		0.000***			0.050**	
n		119			119	

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษา ระหว่างปี พ.ศ. 2553-2556

ลำดับ ที่	ประเภทสหกรณ์	NPL/ หนี้ ทั้งหมด	อัตราการ เติบโต	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย	ขนาด สหกรณ์	อัตราเงิน เพื่อ	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย ตลาด
1	ครู	0.14	11.74	3.00	1	96.33	5.70
2	ครู	0.79	24.01	2.75	1	96.33	5.70
3	ครู	1.26	23.68	2.75	1	96.33	5.70
4	ครู	4.18	17.11	3.00	1	96.33	5.70
5	ครู	1.27	5.95	3.00	1	96.33	5.70
6	ครู	0.07	25.13	3.00	1	96.33	5.70
7	ครู	1.50	4.75	2.00	1	96.33	5.70
8	ครู	4.61	6.64	3.00	1	96.33	5.70
9	ครู	2.72	20.88	3.75	1	96.33	5.70
10	ครู	3.79	-0.14	4.50	1	96.33	5.70
11	ครู	0.43	10.80	2.90	1	96.33	5.70
12	ครู	0.29	14.30	2.50	1	96.33	5.70
13	ครู	1.04	13.53	1.75	1	96.33	5.70
14	ครู	4.45	8.23	2.00	1	96.33	5.70
15	ครู	0.27	24.25	2.75	1	96.33	5.70
16	ครู	2.85	9.29	3.75	1	96.33	5.70
17	ครู	0.27	8.32	3.25	1	96.33	5.70
18	ครู	0.79	20.94	2.50	1	96.33	5.70
19	ครู	0.27	5.96	2.50	1	96.33	5.70
20	ครู	0.05	12.50	3.00	1	96.33	5.70
21	ครู	2.02	23.17	3.50	1	96.33	5.70
22	ครู	5.30	12.89	3.50	1	96.33	5.70
23	ครู	8.56	0.29	3.75	1	96.33	5.70
24	ครู	0.23	13.03	2.75	1	96.33	5.70

ลำดับ ที่	ประเภทสหกรณ์	NPL/ หนี้ ทั้งหมด	อัตรา การ เติบโต	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย	ขนาด สหกรณ์	อัตราเงิน เพื่อ	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย ตลาด
25	ครู	0.51	-3.50	2.50	1	96.33	5.70
26	ครู	1.49	7.46	2.75	1	96.33	5.70
27	ครู	1.73	10.24	3.25	1	96.33	5.70
28	ครู	7.56	30.11	5.00	1	96.33	5.70
29	ครู	0.57	8.65	3.20	1	96.33	5.70
30	ครู	5.28	9.74	2.50	1	96.33	5.70
31	ครู	4.60	22.05	3.00	1	96.33	5.70
32	ครู	0.20	6.65	4.50	1	96.33	5.70
33	ครู	0.58	17.81	2.30	1	96.33	5.70
34	ครู	9.05	16.26	4.50	1	96.33	5.70
35	ครู	3.78	10.46	2.50	1	96.33	5.70
36	ครู	0.11	14.14	3.30	1	96.33	5.70
37	ครู	0.30	8.69	3.50	1	96.33	5.70
38	ครู	2.65	-6.70	3.25	1	96.33	5.70
39	ครู	0.09	8.00	2.00	1	96.33	5.70
40	ตำรวจ	0.19	9.69	3.50	1	96.33	5.70
41	ตำรวจ	1.12	22.59	3.50	1	96.33	5.70
42	ตำรวจ	0.32	23.56	2.50	1	96.33	5.70
43	ตำรวจ	0.67	6.30	3.50	1	96.33	5.70
44	ตำรวจ	0.94	26.76	4.25	1	96.33	5.70
45	ตำรวจ	0.23	8.88	5.00	1	96.33	5.70
46	ทหาร	0.33	8.25	3.85	1	96.33	5.70
47	ทหาร	1.46	3.43	3.30	1	96.33	5.70
48	ทหาร	2.94	11.38	3.50	1	96.33	5.70
49	ทหาร	8.79	16.81	3.00	0	96.33	5.70

ลำดับ ที่	ประเภทสหกรณ์	NPL/หนี้ ทั้งหมด	อัตรา การ เติบโต	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย	ขนาด สหกรณ์	อัตราเงิน เพื่อ	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย ตลาด
50	ทหาร	0.16	-0.46	3.50	1	96.33	5.70
51	ทหาร	1.74	28.32	2.25	1	96.33	5.70
52	ทหาร	2.71	31.37	3.00	1	96.33	5.70
53	ทหาร	0.58	0.01	3.00	1	96.33	5.70
54	ทหาร	0.19	15.75	3.10	1	96.33	5.70
55	ทหาร	0.57	-12.23	5.50	1	96.33	5.70
56	ราชการอื่น ๆ	1.72	10.76	3.50	1	96.33	5.70
57	ราชการอื่น ๆ	0.07	3.99	3.75	1	96.33	5.70
58	ราชการอื่น ๆ	0.07	4.15	4.50	1	96.33	5.70
59	ราชการอื่น ๆ	0.32	1.76	4.25	1	96.33	5.70
60	ราชการอื่น ๆ	0.50	4.97	3.25	1	96.33	5.70
61	ราชการอื่น ๆ	0.15	9.87	4.95	1	96.33	5.70
62	ราชการอื่น ๆ	0.27	25.03	3.00	1	96.33	5.70
63	ราชการอื่น ๆ	0.42	4.26	5.25	1	96.33	5.70
64	ราชการอื่น ๆ	0.21	28.61	4.25	1	96.33	5.70
65	ราชการอื่น ๆ	0.31	2.51	3.25	0	96.33	5.70
66	ราชการอื่น ๆ	0.77	12.78	3.00	1	96.33	5.70
67	ราชการอื่น ๆ	0.94	2.95	3.75	1	96.33	5.70
68	ราชการอื่น ๆ	1.25	22.85	3.75	1	96.33	5.70
69	โรงพยาบาล	0.16	8.06	3.00	1	96.33	5.70
70	โรงพยาบาล	0.98	-7.33	3.75	1	96.33	5.70
71	โรงพยาบาล	0.21	1.96	5.00	0	96.33	5.70
72	มหาวิทยาลัย	0.81	22.68	0.75	1	96.33	5.70
73	มหาวิทยาลัย	4.43	22.23	2.38	1	96.33	5.70
74	มหาวิทยาลัย	18.11	-15.31	4.00	1	96.33	5.70

ลำดับ ที่	ประเภทสหกรณ์	NPL/หนี้ ทั้งหมด	อัตรา การ เติบโต	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย	ขนาด สหกรณ์	อัตราเงิน เพื่อ	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย ตลาด
75	ครู	0.83	-8.03	2.30	1	100	6.20
76	ครู	0.09	22.36	2.75	1	100	6.20
77	ครู	0.20	4.79	3.50	1	100	6.20
78	ตำรวจ	0.05	7.67	4.75	1	100	6.20
79	ทหาร	0.07	7.71	2.75	1	100	6.20
80	ตำรวจ	0.09	22.94	2.50	1	100	6.20
81	ครู	0.91	9.20	3.00	1	100	6.20
82	ราชการอื่น ๆ	1.15	17.43	3.00	1	100	6.20
83	ราชการอื่น ๆ	0.07	4.31	3.75	1	100	6.20
84	ราชการอื่น ๆ	0.35	-0.22	3.25	0	100	6.20
85	ทหาร	0.41	6.07	3.50	1	100	6.20
86	ครู	7.54	-18.92	3.00	0	100	6.20
87	ครู	0.07	15.75	2.75	1	103.02	6.40
88	ครู	0.08	19.85	3.50	1	103.02	6.40
89	ตำรวจ	3.46	22.84	4.00	1	103.02	6.40
90	ตำรวจ	0.24	6.12	3.00	1	103.02	6.40
91	ทหาร	0.25	9.72	2.75	1	103.02	6.40
92	ตำรวจ	0.10	5.59	2.50	1	103.02	6.40
93	ตำรวจ	0.05	8.74	2.00	1	103.02	6.40
94	ครู	0.44	18.24	3.00	1	103.02	6.40
95	ราชการอื่น ๆ	0.96	12.63	4.50	0	103.02	6.40
96	มหาวิทยาลัย	8.44	-5.17	2.75	1	103.02	6.40
97	มหาวิทยาลัย	0.65	7.75	4.00	1	103.02	6.40
98	ทหาร	2.53	-2.18	3.00	0	103.02	6.40
99	ทหาร	0.06	-1.12	3.50	1	103.02	6.40

ลำดับ ที่	ประเภทสหกรณ์	NPL/ หนี้ ทั้งหมด	อัตรา การ เติบโต	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย	ขนาด สหกรณ์	อัตราเงิน เพื่อ	ส่วนต่าง อัตรา ดอกเบี้ย ตลาด
100	ราชการอื่น ๆ	1.81	0.11	3.00	0	103.02	6.40
101	ครู	0.80	5.24	2.50	1	105.27	5.70
102	ครู	3.89	2.74	2.75	1	105.27	5.70
103	ครู	0.09	0.84	2.50	1	105.27	5.70
104	ตำรวจ	2.44	14.89	4.00	1	105.27	5.70
105	ทหาร	0.34	12.87	2.75	1	105.27	5.70
106	ตำรวจ	0.34	14.17	2.50	1	105.27	5.70
107	ตำรวจ	0.10	11.22	2.00	1	105.27	5.70
108	ครู	0.92	17.83	3.00	1	105.27	5.70
109	ราชการอื่น ๆ	0.84	4.63	3.00	1	105.27	5.70
110	มหาวิทยาลัย	2.11	12.84	2.75	1	105.27	5.70
111	มหาวิทยาลัย	0.94	21.10	4.00	1	105.27	5.70
112	ทหาร	1.67	-3.92	3.00	0	105.27	5.70
113	ทหาร	0.06	6.53	3.00	1	105.27	5.70
114	ทหาร	3.27	10.14	5.00	1	105.27	5.70
115	ทหาร	1.40	13.91	2.85	1	105.27	5.70
116	ราชการอื่น ๆ	0.18	12.28	3.00	0	105.27	5.70
117	ทหาร	0.10	8.27	2.50	1	105.27	5.70
118	โรงพยาบาล	0.29	14.25	3.25	1	105.27	5.70
119	ครู	2.64	-2.11	3.00	0	105.27	5.70